

JUSTITSMINISTERIET

UDKAST

Dato: 2. marts 2012
Kontor: Udlændingelovkontoret
Sagsnr.: 2012-960-0003

Forslag
til
lov om ændring af udlændingeloven
(Familiesammenføring med børn)

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 947 af 24. august 2011, foretages følgende ændringer:

1. § 9, stk. 17, affattes således:

”Stk. 17. Hvis barnet og en af barnets forældre er bosiddende i hjemlandet eller et andet land, og barnet er over 6 år, kan opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, kun gives, hvis barnet har eller har mulighed for at opnå en sådan tilknytning til Danmark, at der er grundlag for en vellykket integration her i landet. Ved denne vurdering skal der lægges vægt på barnets og begge forældres forhold. 1. og 2. pkt. gælder ikke, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derimod, eller hvis ansøgningen indgives senest 2 år efter, at den herboende forælder opfylder betingelserne i stk. 1, nr. 2. Fristen på 2 år regnes tidligst fra barnets fyldte 6. år. 1. og 2. pkt. gælder endvidere ikke, hvis den herboende forælder ved udløbet af fristen på 2 år er forhindret i at opnå opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, til barnet, herunder som følge af tvist om forældremyndigheden eller som følge af, at barnets opholdssted ikke kendes, og efter forhindringens ophør søger at opnå opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, til barnet uden unødigt ophold.”

2. I § 9, stk. 18, indsættes som 2. og 3. pkt.:

”Ved denne vurdering skal barnets opvækst og familiemæssige og sociale netværk her i landet tillægges særlig vægt. Hvis opholdstilladelsen efter stk. 1, nr. 2, er bortfaldet som følge af, at barnet imod sin vilje har opholdt sig uden for landet på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration, skal dette også tillægges særlig vægt ved vurderingen af hensynet til barnets tarv.”

3. I § 9 c, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter ”enhed”: ”og, hvis udlændingen er under 18 år, hensynet til barnets tarv”.

4. I § 17, stk. 3, indsættes som 2. pkt.:

”Anses en mindreårig udlændings opholdstilladelse for bortfaldet, skal Udlændingestyrelsen i forbindelse med afgørelsen vurdere, om udlændingen kan meddeles ny opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 2, jf. § 9, stk. 18, eller § 9 c, stk. 1, jf. § 9, stk. 18.”

5. I § 44 c indsættes som stk. 2 og 3:

”Stk. 2. En kommunalbestyrelse, der gennemfører en forebyggende samtale med eller tilbyder anden form for særlig støtte til forældrene til en mindreårig udlænding, jf. § 11, stk. 3, og § 52, stk. 3, i lov om social service, på grund af kendskab til eller begrundet mistanke om, at den mindreårige udlænding opholder sig uden for landet på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration, skal i den forbindelse oplyse forældrene om reglerne om bortfald af opholdstilladelse, jf. § 17.

Stk. 3. Underretning efter stk. 1 skal indeholde oplysning om, hvorvidt kommunalbestyrelsen har gennemført en forebyggende samtale med eller tilbudt forældrene til en mindreårig udlænding, der er omfattet af stk. 1, anden form for særlig støtte efter reglerne i § 11, stk. 3, og § 52, stk. 3, i lov om social service, og om kommunalbestyrelsen i den forbindelse har orienteret forældrene om reglerne om bortfald af opholdstilladelse, jf. stk. 2.”

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning.....	6
2. Lovforslagets baggrund og indhold	6
3. Ændring af kravet om vellykket integration.....	9
3.1. Gældende ret.....	9
3.2. Forslag om indførelse af en aldersgrænse, hvor der ikke stilles krav om vellykket integration	12
3.3. Forslag om øget betydning af den herboende forælders integration.....	13
3.4. Forslag om en nærmere vurdering af det faktiske forhold til forælderen i hjemlandet.....	15
3.5. Forslag om dispensation fra 2-års grænsen ved tvist om forældremyndighed m.v.....	16
4. Præcisering af muligheden for at give opholdstilladelse til børn over 15 år med henblik på familiesammenføring	17
4.1. Gældende ret	17
4.2. Forslag om præcisering af de særlige tilfælde, hvor børn mellem 15 og 18 år har adgang til familiesammenføring	19
5. Ændring af reglerne om ny opholdstilladelse, hvis en tidligere opholdstilladelse er bortfaldet efter ophold i udlandet.....	19
5.1. Gældende ret.....	19
5.1.1. Bortfald af opholdstilladelse som følge af længerevarende ophold i udlandet m.v.	19
5.1.2. Bortfald af opholdstilladelse i forbindelse med en genopdragelsesrejse.....	20
5.1.3. Meddelelse af en ny opholdstilladelse, hvis en tidligere er bortfaldet efter ophold i udlandet.....	22
5.2. Forslag om ændring af reglerne om meddelelse af ny opholdstilladelse, hvis en tidligere er bortfaldet.....	25
5.3. Forslag om præcisering af, at udlændingemyndighederne af egen drift skal tage stilling til spørgsmålet om ny opholdstilladelse, når en opholdstilladelse er bortfaldet.....	26
6. Styrkelse af forebyggelsesindsatsen imod genopdragelsesrejser.....	28
6.1. De sociale myndigheders gældende forpligtelser og handlemuligheder ved mistanke om genopdragelsesrejser	28

<i>6.2. Forslag om at indføre præventive samtaler med forældre ved mistanke om genopdragelsesrejser</i>	<i>30</i>
<i>7. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner.....</i>	<i>31</i>
<i>8. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet</i>	<i>31</i>
<i>9. Miljømæssige konsekvenser</i>	<i>31</i>
<i>10. Ligestillingsmæssige konsekvenser</i>	<i>31</i>
<i>11. Administrative konsekvenser for borgerne.....</i>	<i>31</i>
<i>12. Forholdet til EU-retten.....</i>	<i>31</i>
<i>13. Forholdet til internationale konventioner</i>	<i>32</i>
<i>14. Hørte myndigheder m.v.</i>	<i>37</i>
<i>15. Vurdering af konsekvenser af lovforslaget.....</i>	<i>38</i>

1. Indledning

Den 9. februar 2012 indgik regeringen ”Aftale om familiesammenføring med børn” med Enhedslisten og Liberal Alliance.

Aftalen har til formål at skabe en bedre balance i reglerne om børns adgang til at få ophold i Danmark. Det fremgår af aftalen, at der er mange og forskelligartede eksempler på, at børn kommer i klemme på grund af de gældende regler.

Aftaleparterne finder, at varetagelsen af barnets tarv skal forstærkes og derfor skal indgå som et centralt element i sager om familiesammenføring med børn, og der skal skabes bedre muligheder for, at udenlandske børn kan leve et liv med deres forældre i Danmark.

Med aftalen ønsker aftaleparterne at gennemføre en politik, hvor barnets tarv og hensynet til en vellykket integration styrkes, mens der fortsat bevares et fokus på at forebygge og sætte ind over for genopdragelsesrejser og andre former for integrationssskadelig adfærd.

Lovforslaget har til formål at gennemføre en række af de ændringer af udlændingeloven, der er nødvendige for at udmønte aftalen.

2. Lovforslagets indhold

Lovforslaget indeholder *for det første* forslag om ændring af reglerne om familiesammenføring med børn i tilfælde, hvor både barnet og den anden forælder er bosiddende i hjemlandet eller et andet land, jf. udlændingelovens § 9, stk. 17.

Efter den gældende bestemmelse skal der foretages en vurdering af, om barnet har eller har mulighed for at opnå en sådan tilknytning til Danmark, at der er grundlag for en vellykket integration. Dette gælder dog ikke, hvis ansøgning om opholdstilladelse indgives senest 2 år efter, at den herboende forælder opfylder betingelserne for at opnå familiesammenføring med barnet, eller hvis ganske særlige grunde taler derimod.

Det foreslås, at der indføres en minimumsaldersgrænse på 6 år for, hvornår der som betingelse for opholdstilladelse skal foretages en vurdering af et barns muligheder for en vellykket integration. Forslaget indebærer, at der ikke skal fore-

tages en vurdering af grundlaget for en vellykket integration, når mindre børn ønskes familiesammenført, uanset at ansøgning om opholdstilladelse indgives mere end 2 år efter, at den herboende forælder opfylder betingelserne for at opnå familiesammenføring med barnet.

Fristen på 2 år for at indgive ansøgning om opholdstilladelse fastholdes i øvrigt. Det foreslås præciseret i § 9, stk. 17, at ansøgning om opholdstilladelse til et barn, der har opnået minimumsalderen på 6 år, kan indgives senest 2 år efter, at barnet er fyldt 6 år, uden at der skal foretages en vurdering af barnets muligheder for en vellykket integration.

I de tilfælde, hvor der søges om familiesammenføring af et ældre barn, og hvor det skal vurderes, om barnet har en sådan tilknytning til Danmark, at barnet har eller har mulighed for at opnå en vellykket integration, skal der som hidtil foretages en afvejning af en række forskellige elementer, herunder den herboendes forælders integration og forholdet til forælderen i hjemlandet.

Det foreslås, at vægtningen af disse elementer justeres. Det foreslås, at den herboende forælders integration her i landet skal tillægges øget vægt. Det faktiske forhold til forælderen i hjemlandet skal ligeledes indgå med større vægt end i dag. Der skal ikke længere alene ses på denne forælders evne, men også på, om forælderen i hjemlandet har udvist vilje til at tage sig af barnet.

Det præciseres endelig, at der ikke skal foretages en vurdering af et barns grundlag for en vellykket integration i tilfælde, hvor fristen på 2 år er overskredet, fordi den herboende forælder har ønsket, men været forhindret i at søge om opholdstilladelse til barnet på et tidligere tidspunkt, herunder f.eks. fordi forælderen uanset bestræbelser herpå ikke har haft forældremyndigheden over barnet, eller fordi der har været uenighed om forældremyndigheden.

Der henvises til afsnit 3.

Lovforslaget indeholder *for det andet* forslag om at præcisere, i hvilke særlige tilfælde der kan gives adgang til familiesammenføring med mindreårige børn, der er fyldt 15 år.

Som det er i dag, kan der normalt kun gives familiesammenføring med børn under 15 år. Formålet hermed er bl.a. at sikre, at børn der skal bo i Danmark også vokser op i Danmark, og således modvirke, at børn af herboende udlæn-

dinge først søges familiesammenført og kommer til Danmark kort før deres 18 års fødselsdag. Er barnet fyldt 15 år, kan der kun gives familiesammenføring her i landet, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler for det.

Det foreslås, at det præciseres i udlændingeloven, at der i særlige tilfælde er mulighed for opholdstilladelse til børn, der er fyldt 15 år, herunder hvis et barn under flugt ufrivilligt er blevet adskilt fra den ene eller begge sine forældre, der efterfølgende er meddelt asyl i Danmark, og barnet først efter at være fyldt 15 år får genetableret kontakten med den eller de.

Der henvises til afsnit 4.

For det tredje indeholder lovforslaget forslag om at ændre af reglerne om generhvervelse af opholdstilladelse i tilfælde, hvor barnets tidligere opholdstilladelse er bortfaldet.

I sådanne tilfælde kan der efter den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 9, stk. 18, kun på ny gives opholdstilladelse til barnet, hvis hensynet til barnets tarv taler derfor.

Det foreslås, at vurderingen af, hvornår hensynet til barnets tarv taler for at give en ny opholdstilladelse, beskrives i udlændingeloven. Således foreslås det nærmere fastsat i bestemmelsen, hvilke elementer der skal indgå i vurderingen af barnets tarv, således at det sikres, at barnets tarv altid vil blive vægtet og indgå som et centralt element ved afgørelse om ny opholdstilladelse.

Der henvises til afsnit 5.3.

I tilknytning hertil foreslås det endvidere, at udlændingemyndighederne allerede i forbindelse med sagen om bortfald af opholdstilladelse skal vurdere, om barnets tarv taler for at meddele en ny opholdstilladelse i de tilfælde, hvor opholdstilladelsen må anses som bortfaldet.

Der henvises til afsnit 5.2.

Lovforslaget indeholder *for det fjerde* forslag om en styrket indsats over for forældre, der sender deres børn på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for deres skolegang og integration.

De skærpede regler i udlændingeloven om bortfald af opholdstilladelse, når en mindreårig udlænding har opholdt sig i mere end 3 på hinanden følgende måneder på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration, videreføres. Det kan således, foruden de personlige konsekvenser for det enkelte barn, have alvorlige opholdsretlige konsekvenser for et barn og dermed for dets forældre, hvis barnet sendes på genopdragelsesrejse eller lignende udlandsophold.

For at sikre at herboende forældre, der har sendt deres barn på genopdragelsesrejse eller lignende udlandsophold, har kendskab til de mulige opholdsretlige konsekvenser heraf, foreslås der indført en pligt for en kommunalbestyrelse, der efter den gældende sociale lovgivning gennemfører en forebyggende forældresamtale på grund af formodning om genopdragelsesrejse, til ved samtalen at oplyse forældrene herom. Denne pligt til at orientere om de mulige opholdsretlige konsekvenser, hvis der afholdes en sådan samtale, foreslås fastsat i udlændingeloven.

En kommunalbestyrelse har efter de gældende regler i udlændingeloven pligt til at underrette Udlændingestyrelsen om sager, hvor kommunalbestyrelsen har kendskab til eller begrundet mistanke om, at mindreårige er sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for deres skolegang og integration, jf. herved udlændingelovens § 44 c.

Det foreslås i den forbindelse, at en kommunalbestyrelse ved en sådan underretning af Udlændingestyrelsen tillige skal orientere Udlændingestyrelsen om, hvorvidt kommunalbestyrelsen har gennemført en forebyggende forældresamtale med forældrene og i den anledning har orienteret om de opholdsretlige konsekvenser af genopdragelsesrejsen.

Der henvises til afsnit 6.2.

3. Ændring af kravet om vellykket integration

3.1. Gældende ret

Efter de gældende regler, jf. udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, kan der gives opholdstilladelse til et ugift mindreårigt barn under 15 år af en i Danmark fastboende person eller dennes ægtefælle, når barnet bor hos forældremyndighe-

dens indehaver og ikke gennem fast samlivsforhold har stiftet selvstændig familie, og når den i Danmark fastboende person har dansk indfødsret, statsborgerskab i et af de andre nordiske lande, opholdstilladelse efter §§ 7 eller 8 (asyl) eller tidsubegrænset opholdstilladelse eller opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold.

Bestemmelsen indebærer, at børn under 15 år, hvis forældre bor fast i Danmark, har mulighed for at få opholdstilladelse i Danmark efter reglerne om familiesammenføring, når en række krav er opfyldt. Det er bl.a. en forudsætning for opholdstilladelse, at barnet skal bo sammen med forælderen, og at barnet ikke har stiftet selvstændig familie.

Det følger af udlændingelovens § 9, stk. 17, at familiesammenføring med et barn efter § 9, stk. 1, nr. 2, i tilfælde, hvor barnet og en af barnets forældre er bosiddende i hjemlandet eller et andet land, kun kan gives, hvis barnet har eller har mulighed for at opnå en sådan tilknytning til Danmark, at der er grundlag for en vellykket integration her i landet. Dette gælder dog ikke, hvis ansøgningen indgives senest 2 år efter, at den herboende person opfylder betingelserne i stk. 1, nr. 2, eller hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derimod.

Bestemmelsen blev indført ved lov nr. 427 af 9. juni 2004 om ændring af udlændingeloven og integrationsloven. Af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. lovforslag nr. L 171 af 20. februar 2004, afsnit 3.2, fremgår det bl.a., at bestemmelsen har til formål at modvirke, at herboende personer bevidst vælger at lade deres barn blive i hjemlandet med den anden af forældrene, indtil barnet næsten er voksent, på trods af at barnet på et tidligere tidspunkt kunne have fået opholdstilladelse i Danmark. På den måde opnås det, at barnets opvækst foregår i hjemlandet i overensstemmelse med hjemlandets kultur og skikke, således at barnet ikke i barndommen præges af danske normer og værdier.

Bestemmelsen indebærer, at der i sådanne situationer som udgangspunkt kun gives tilladelse til familiesammenføring af et barn under 15 år, hvis barnet har eller har mulighed for at opnå en sådan tilknytning til Danmark, at der er grundlag for en vellykket integration her i landet.

I tilknytning hertil skal der tages højde for, om formålet med barnets ophold hos den anden forælder i hjemlandet har været, at barnet får en opvækst i overensstemmelse med hjemlandets kultur og skikke og ikke i sin barndom præges

af danske normer og værdier. Hvis ansøgningen indgives senest 2 år efter, at den herboende person opfylder betingelserne for at opnå familiesammenføring med barnet, må det antages, at det ikke herved har været hensigten at undgå, at barnet i sin barndom præges af danske normer og værdier. I disse tilfælde skal der derfor ikke stilles krav om en sådan tilknytning til Danmark, at der er grundlag for en vellykket integration, jf. herved bestemmelsens 2. pkt.

Kravet om mulighed for en vellykket integration finder anvendelse over for alle børn under 15 år, der ønskes familiesammenført her i landet, uanset barnets alder.

Kravet stilles ikke, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler imod det, jf. ligeledes bestemmelsens 2. pkt. Dette indebærer bl.a., at kravet ikke stilles, hvis Danmarks internationale forpligtelser tilsiger dette, jf. herom afsnit 12 nedenfor.

Vurderingen af, om grundlaget for en vellykket integration er til stede, er skønsmæssig. Elementerne i skønnet er omtalt i bestemmelsens forarbejder, og der er således i forbindelse med lovgivningsprocessen lagt rammerne for det administrative skøn. Den nærmere praksis for den hidtidige administration af bestemmelsen er beskrevet i Integrationsministeriets ”Notat om praksis efter bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 13 (vellykket integration)” (nu § 9, stk. 17) af 2. juli 2007 samt ”Notat om betydningen af, at den herboende forælder har herboende særbørn, i sager om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 13 (Muligheden for vellykket integration)” (nu § 9, stk. 17) af 23. juni 2010. Notaterne er oversendt til Folketingets Integrationsudvalg (Folketingsåret 2006/2007, alm. del – bilag 226, samt Folketingsåret 2009/2010, alm. del – bilag 163).

Ved vurderingen af, om barnet har muligheder for en vellykket integration, vil der bl.a. skulle lægges vægt på længden og karakteren af barnets ophold i de respektive lande, herunder om barnet har opholdt sig her i landet tidligere, og i givet fald i hvilket land barnet har haft hovedparten af sin opvækst, og hvor barnet har gået i skole. Der skal endvidere lægges vægt på, om barnet taler dansk, og om barnet taler det sprog, der tales i barnets hjemland. Herudover skal der lægges vægt på, om barnet under sin opvækst i øvrigt er blevet præget af danske værdier og normer i en sådan grad, at barnet har eller har mulighed for opnå en sådan tilknytning til Danmark, at der er grundlag for en vellykket integration her i landet.

Det vil – i sammenhæng med de øvrige elementer – tillige skulle tillægges en vis betydning, om den herboende forælder er velintegreret i og har en stærk tilknytning til det danske samfund.

Den herboende forælders intentioner og vilje i forhold til at lade barnet blive i hjemlandet indgår ligeledes.

Også barnets tilknytning til forælderen i hjemlandet indgår i vurderingen. Det er således i dag afgørende, hvorvidt barnets anden forælder er i hjemlandet og objektivt set er i stand til at tage sig af barnet. Det er derimod ikke i dag et krav, at barnet f.eks. bor hos forælderen, eller at der gennem barnets opvækst har været daglig kontakt mellem barnet og forælderen. Der ses alene på, om forælderen i hjemlandet vil være ude af stand til at tage vare på barnet.

Opholdstilladelse på baggrund af familiesammenføring med en herboende forælder har i dag – hvis der søges senere end 2 år efter, at den herboende forælder opfylder betingelserne for at få barnet familiesammenført, og hvis den anden forælder fortsat opholder sig i hjemlandet – undtagelsens karakter.

3.2. Forslag om indførelse af en aldersgrænse, hvor der ikke stilles krav om vellykket integration

Regeringen finder, at mindreårige udlændinge, der skal bo i Danmark, skal have deres opvækst her i landet og derfor bør komme her til landet på et så tidligt tidspunkt som muligt. Det skaber det bedste grundlag for en god integration af barnet i det danske samfund og giver dermed det enkelte barn de bedste muligheder for et vellykket liv her i landet.

I den forbindelse er det efter regeringens opfattelse afgørende, at barnet opholder sig her i landet i barnets formative år, hvor barnets sociale færdigheder, sproglige kompetencer og faglige kundskaber i særlig grad tager form, og hvor barnet selv i stadig højere grad etablerer personlige kontakter og et socialt netværk. En sådan udvikling hos et barn vil ofte gradvist begynde i de første år af barnets skolegang.

Kravet om, at der skal foretages en vurdering af, om et barn, der ønskes familiesammenført her i landet, har mulighed for en vellykket integration, hvis ansøgningen indgives senere end 2 år efter, at det er muligt, fastholdes derfor.

Er der imidlertid tale om et yngre barn, må det antages, at barnet – uanset at barnets hidtidige opvækst har været i et andet land, og at opvæksten dermed har været præget af en anden kultur – fortsat har gode muligheder for en vellykket integration i det danske samfund. Hvis et barn alene i sin tidlige barndom har boet i et andet land, må det antages, at den herboende forælder – når barnet kommer her til landet – har mulighed for at sikre barnets integration, ligesom barnet gennem skolegang og deltagelse i sociale aktiviteter m.v. her i landet sikres et godt grundlag for en vellykket integration.

Det foreslås derfor, at der indføres en aldersgrænse, således at kravet om vurdering af muligheden for vellykket integration ikke stilles over for børn, der er op til 6 år gamle. Først fra barnets fyldte 6. år vil perioden på de 2 år begynde at løbe, inden for hvilken forælderen i Danmark kan søge barnet familiesammenført, uden at barnets grundlag for en vellykket integration skal vurderes.

I praksis indebærer dette, at børn op til det fyldte 8. år ikke skal integrationsvurderes, uanset at den herboende forælder først søger barnet familiesammenført senere end 2 år efter, at det har været muligt.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1.

3.3. Forslag om øget betydning af den herboende forælders integration

Efter regeringens opfattelse beror et barns muligheder for en vellykket integration i høj grad på, hvorvidt den herboende forælder – og til dels dennes eventuelle herboende familie – er godt integreret i det danske samfund og dermed kan sikre et godt grundlag for at få barnet integreret. Det skal på den baggrund tillægges øget vægt, at den herboende forælder har arbejdet for egen integration og er godt integreret og dermed kan støtte og styrke sit barns integration i det danske samfund.

På den baggrund foreslås det, at den herboende forælders integration her i landet skal tillægges øget vægt ved vurderingen af, om et barn har grundlaget for en vellykket integration.

Ved vurderingen af den herboende forælders integration skal det indgå, om den herboende forælder har opnået og fortsat har fast beskæftigelse. Har den herbo-

ende forælder fuldtidsbeskæftigelse og har haft det gennem flere år, vil dette forhold indgå med særlig vægt.

Det skal endvidere indgå, om den herboende forælder har gennemført den tilbudte danskuddannelse (ved bestået prøve i dansk), og om prøven er bestået inden for den fastsatte integrationsperiode på tre år. I den forbindelse kan det også tillægges vægt, om den herboende forælder har gjort en aktiv indsats for at opnå beskæftigelse under integrationsperioden, f.eks. ved at have deltaget i beskæftigelsesfremmende aktiviteter. Det kan ligeledes indgå, om den herboende forælder har bestået de danskprøver, der foreslås indført som led i ændringen af ægtefællesammenføringsreglerne. Påbegyndt og gennemført uddannelse i øvrigt skal også tillægges vægt.

Ved vurderingen skal den modtagende families samlede forhold ligeledes tillægges betydning. Har den herboende forælders eventuelle herboende ægtefælle fast beskæftigelse, vil dette tale for, at den modtagende familie samlet set må antages at have en fast tilknytning til det danske samfund og dermed må anses for egnet til at sikre, at barnet vil kunne integreres, dog således at dette ikke kan stå alene, men vil blive tillagt vægt i sammenhæng med forælderenes forhold.

Den øgede vægt på den herboende forælders integration skal særligt tillægges betydning, hvis 2-årsfristen alene er overskredet med en kortere periode, og hvis den herboende forælder – gennem sine faktiske aktiviteter – kan påvise at have arbejdet for en vellykket integration i den samlede periode. Det kan f.eks. være tilfældet, hvor barnet er født og opvokset i hjemlandet, har påbegyndt sin skolegang i hjemlandet og alene ved enkelte lejligheder har besøgt forælderen her i landet. Har den herboende i sådanne tilfælde arbejdet aktivt for egen integration, og er det lykkedes den pågældende at blive godt integreret, skal barnet som udgangspunkt kunne meddeles opholdstilladelse her i landet, uanset at barnet har en begrænset tilknytning til det danske samfund, og uanset at der er forløbet mere end 2 år efter, at der kunne være ansøgt om opholdstilladelse til barnet.

Har den herboende forælder pga. handicap været forhindret i at arbejde for egen integration – f.eks. hvis den herboende ikke har kunnet tage beskæftigelse eller kunnet tilegne sig dansk kundskaber – skal der ved vurderingen af den pågældendes integration tages hensyn hertil.

En øget vægtning af dette element (den herboendes forælders integration) skal ikke stå alene ved vurderingen af forælderen, men skal tillægges vægt i sammenhæng med de øvrige elementer, der viser den herboende forælders vilje og evne til at hjælpe barnet til en succesfuld integration, således at det samlet set må være bedst stemmende med barnets tarv at bo hos forælderen i Danmark, der ønsker at påtage sig forældreansvaret. Det skal i den forbindelse indgå, om den herboende løbende har haft kontakt til barnet, og om den herboende f.eks. økonomisk har bidraget til barnets forsørgelse i hjemlandet.

Afgørelsen af, om der kan gives familiesammenføring med et barn efter reglerne om vellykket integration vil bero på en samlet og konkret vurdering af alle de elementer, der indgår i integrationsvurdering. Det betyder, at selvom et element i vurderingen ikke er opfyldt, er den herboende ikke af den grund afskåret fra at få sit barn familiesammenført.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1.

3.4. Forslag om en nærmere vurdering af det faktiske forhold til forælderen i hjemlandet

Regeringen finder, at barnets forhold til forælderen i hjemlandet som hidtil bør indgå i den samlede afvejning af barnets muligheder for en vellykket integration her i landet. Det fastholdes således, at det skal indgå i vurderingen, hvorvidt barnets forælder i hjemlandet objektivt set er i stand til at tage sig af barnet (forælders evne).

Det skal dog fremover også tillægges vægt, hvis forælderen i hjemlandet – uanset den pågældendes evne – ikke hidtil har udvist vilje til at tage sig af barnet. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis barnet er opvokset uden den pågældendes daglige tilstedeværelse, således at der dermed vil være bedst stemmende med barnets tarv at bo hos forælderen i Danmark, der ønsker at påtage sig forældreansvaret.

Den omstændighed, at forælderen i hjemlandet ikke aktuelt ønsker at tage sig af barnet, kan dog ikke i sig selv føre til opholdstilladelse, men forholdet kan i sammenhæng med, at den herboende forælder udviser evne og vilje til at sikre barnets integration i Danmark, tillægges vægt. Omfanget og karakteren af barnets hidtidige kontakt til forælderen i hjemlandet skal tillægges vægt. Den omstændighed, at forælderen i hjemlandet erklærer, at den pågældende ikke læn-

gere ønsker barnets tilstedeværelse hos sig, kan ikke i sig selv tillægges vægt, hvis barnet hidtil er vokset op hos den pågældende eller hos andre under denne forælders varetægt og myndighed, f.eks. hvis barnet er opvokset hos denne forælders egne forældre eller andre nære slægtninge, og den eller de pågældende hidtil har været de primære omsorgspersoner i barnets liv.

Vægningen af elementerne i integrationsvurderingen sigter mod tilfælde, hvor forælderen i hjemlandet mangler reel vilje til at drage omsorg for og påtage sig forældreansvar over barnet, og heller ikke hidtil har udvist sådan vilje.

Afgørelsen af, om der kan gives familiesammenføring med et barn efter reglerne om vellykket integration vil bero på en samlet og konkret vurdering af alle de elementer, der indgår i integrationsvurdering. Det betyder, at selvom et element i vurderingen ikke er opfyldt, er den herboende ikke af den grund afskåret fra at få sit barn familiesammenført.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1.

3.5. Forslag om dispensation fra 2-års grænsen ved tvist om forældremyndighed m.v.

Regeringen finder, at en herboende forælder, der på grund af forhold, som forælderen ikke selv er herre over, ikke har kunnet søge sit barn familiesammenført inden for 2-årsgrænsen, ikke skal være afskåret fra at få barnet til Danmark.

Det foreslås, at det i udlændingeloven præciseres, at i tilfælde, hvor en herboende forælder på grund af omstændigheder, vedkommende ikke selv er herre over, har været forhindret i at kunne søge om familiesammenføring med barnet, vil 2-årsfristen ikke finde anvendelse.

Den foreslåede ændring vil omfatte tilfælde, hvor den herboende forælder på tidspunktet for udløbet af 2-årsfristen er forhindret i at søge om familiesammenføring med barnet. I sådanne tilfælde vil 2-årsfristen ikke finde anvendelse, og der kan – når forhindringen er ophørt – søges om familiesammenføring med barnet, uden at kravet om vurdering af mulighederne for en vellykket integration skal finde anvendelse. Det forudsættes, at ansøgning om familiesammenføring indgives umiddelbart efter, at forhindringen er ophørt.

Den foreslåede bestemmelse vil omfatte forhindringer, der ikke kan tilskrives den herboende forælder.

Karakteren af de forhindringer, der kan begrunde, at 2-årsfristen ikke finder anvendelse, kan omfatte forhindringer af retlig eller faktisk karakter.

Den foreslåede bestemmelse vil bl.a. omfatte tilfælde, hvor der er tale om forhindringer af retlig karakter. Det kan f.eks. skyldes uenighed om forældremyndigheden over barnet, hvor det således ikke er muligt at søge om at få barnet familiesammenført, før forældremyndigheden er fastlagt. Den herboende forælder skal kunne dokumentere, at spørgsmålet om forældremyndigheden har været indbragt for det pågældende lands myndigheder eller for f.eks. en domstol.

Også hindringer af mere faktisk karakter kan i særlige tilfælde medføre, at 2-årsfristen ikke skal finde anvendelse. Det kan f.eks. være tilfældet, hvor den herboende forælder ikke har haft kendskab til barnets opholdssted, f.eks. fordi den forælder, der bor i hjemlandet, ikke har ønsket at oplyse herom.

Det vil fortsat normalt være en betingelse, at den herboende forælder siden begyndelsen af sit ophold i Danmark løbende har søgt at tilvejebringe grundlaget for at blive genforenet med barnet, f.eks. ved at få forældremyndigheden over barnet, og at hindringen er opstået inden udløbet af 2-årsfristen. Hvis forælderen ikke har ønsket eller taget skridt til at søge om familiesammenføring med barnet før efter en længere årrække, vil det forhold, at forælderen på dette tidspunkt viser sig at være forhindret i at få barnet her til landet, være uden betydning for, om barnet – hvis det senere er muligt er at indgive ansøgning om familiesammenføring – skal integrationsvurderes. I denne situation vil kravet om grundlag for en vellykket integration således fortsat finde anvendelse.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1.

4. Præcisering af muligheden for at give opholdstilladelse til børn over 15 år med henblik på familiesammenføring

4.1. Gældende ret

Alderskravet i udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, indebærer, at der normalt kun kan gives opholdstilladelse på baggrund af familiesammenføring med en eller begge herboende forældre til børn under 15 år.

Til børn, der er fyldt 15 år, kan der kun gives opholdstilladelse på baggrund af familiesammenføring med en herboende forælder, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler for det, eller hvis et afslag på familiesammenføring i øvrigt vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. I sådanne tilfælde gives opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

Ganske særlige grunde kan f.eks. være, hvis barnet søger om opholdstilladelse i Danmark sammen med den forælder, som barnet hidtil har boet hos i hjemlandet, eller hvis den af barnets forældre i hjemlandet, som barnet hidtil har opholdt sig hos, får tilladelse til familiesammenføring i Danmark med en person, der ikke er barnets anden forælder.

Ganske særlige grunde kan endvidere foreligge, hvis barnet ikke har anden tilbageværende familie eller omsorgspersoner i hjemlandet og derfor må søge ophold hos sin forælder i Danmark. Det kan ligeledes være tilfældet, hvis en af barnets forældre opholder sig i hjemlandet, men på grund af alvorlig sygdom eller alvorligt handicap ikke er i stand til at tage vare på barnet, eller at barnet risikerer at blive eller er blevet tvangsfjernet fra denne forælder.

Derudover kan der være tale om tilfælde, hvor det på grund af alvorlig sygdom eller alvorligt handicap vil være humanitært uforsvarligt at henvise den herboende forælder til at tage ophold med barnet i et andet land, hvor forælderen ikke ville have behandlings- eller pasningsmuligheder. Det kan også være tilfælde, hvor den herboende forælder har forældremyndighed over eller udøver samværsret over mindreårige børn bosiddende i Danmark og derfor ikke bør henvises til at tage ophold i et andet land.

Ligeledes kan der være tale om tilfælde, hvor den herboende forælder har opholdstilladelse som flygtning eller med beskyttelsesstatus, og således vil være afskåret fra at tage ophold med barnet i hjemlandet. Det vil også være tilfældet, hvis den eller de herboende forældre har opholdstilladelse som flygtninge, og barnet er blevet adskilt fra disse under flugten fra hjemlandet, men efterfølgende får genetableret kontakten med forældrene og derefter søger familiesammenføring.

4.2. Forslag om præcisering af de særlige tilfælde, hvor børn mellem 15 og 18 år har adgang til familiesammenføring

Regeringen finder, at adgangen til at give opholdstilladelse til børn, der er fyldt 15 år, skal tydeliggøres. Det forslås derfor at præcisere praksis for vurderingen af hensynet til barnets tarv i sådanne situationer i udlændingeloven.

Dermed vil det fremgå direkte af udlændingeloven, at hensynet til barnets tarv kan tale for familiesammenføring af en mindreårig udlænding, uanset at barnet er over 15 år.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3.

5. Ændring af reglerne om ny opholdstilladelse, hvis en tidligere opholdstilladelse er bortfaldet efter ophold i udlandet

5.1. Gældende ret

5.1.1. Bortfald af opholdstilladelse som følge af længerevarende ophold i udlandet m.v.

Det følger af udlændingelovens § 17, stk. 1, at en opholdstilladelse bortfalder, hvis udlændingen opgiver sin bopæl i Danmark eller opholder sig uden for landet i mere end 6 på hinanden følgende måneder. Er udlændingen meddelt opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold, og har udlændingen lovligt boet mere end 2 år i Danmark, bortfalder opholdstilladelsen dog først efter et ophold uden for landet af mere end 12 måneders varighed.

Efter udlændingelovens § 17, stk. 2, bortfalder en opholdstilladelse ud over de tilfælde, der er nævnt i stk. 1, når en mindreårig udlænding har opholdt sig uden for landet i mere end 3 på hinanden følgende måneder på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration.

Bortfald af opholdstilladelse sker automatisk (ex lege), når betingelserne i § 17 er opfyldt.

Efter udlændingelovens § 17, stk. 3, kan det efter ansøgning bestemmes, at en opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet. Det kan tale for, at en opholds-

tilladelse ikke skal anses for bortfaldet, at udlændingen godtgør, at den pågældende havde til hensigt at vende tilbage til Danmark inden for den tilladte periode, men blev forhindret heri på grund af uforudsete begivenheder uden for den pågældendes kontrol, f.eks. sygdom, frihedsberøvelse, krigstilstand, naturkatastrofer eller problemer med at rejse ud af opholdslandet.

5.1.2. Bortfald af opholdstilladelse i forbindelse med en genopdragelsesrejse

Som nævnt i afsnit 5.1.2. indeholder udlændingelovens § 17, stk. 2, en særlig skærpet bortfaldsregel ved genopdragelsesrejser eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration.

Efter bestemmelsen bortfalder en opholdstilladelse, når en mindreårig udlænding har opholdt sig uden for landet i mere end 3 på hinanden følgende måneder på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration.

Af bemærkningerne udlændingelovens § 44 c om kommunal indberetningspligt ved mistanke om eller kendskab til genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for børns skolegang og integration, jf. lovforslag nr. L 94 af 30. november 2005, afsnit 3.2, fremgår det, at længerevarende udlandsophold vil kunne have karakter af en genopdragelsesrejse eller have negativ betydning for børnenes skolegang og integration i Danmark, hvis formålet med opholdet er at vanskeliggøre eller modvirke barnets integration her i landet gennem social, kulturel eller religiøs genopdragelse. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis barnet sendes til forældrenes hjemland for at gå på koranskole og blive undervist i antidemokratiske værdier, hvis barnet sendes til hjemlandet for at holdes indespærret i hjemmet, hvis piger i forbindelse med konflikter om ære og skam sendes til hjemlandet for at tvinges til at gå i burka eller for at indgå ægteskab efter forældrenes ønske, eller hvis barnet sendes til hjemlandet for i øvrigt at blive påvirket sprogligt og socialt på en måde, der er til skade for integrationen i Danmark. Udlandsophold med henblik på kulturforståelse og identitetsdannelse, der skal give børnene en større forståelse for oprindelseslandet og deres egne rødder, samt ferie og familiebesøg kan derimod være positive for barnets personlige udvikling, såfremt opholdene ikke er så lange, at de påvirker skolegang og danskkundskaber.

Som det fremgår, beror forskellen mellem en genopdragelsesrejse og andre former for udlandsophold på opholdets formål og indhold. Det genopdragende

aspekt er rettet mod tilfælde, hvor opholdet har negativ betydning for et barns skolegang, integration og øvrige liv i Danmark, fordi formålet er at påvirke barnet socialt, kulturelt og religiøst ved genopdragelse, således at barnets integration i Danmark hæmmes. Det er ikke afgørende, hvilket land barnet rejser til.

Hvis formålet med rejsen angives at være uddannelsesmæssigt, må der ved vurderingen af, om der rent faktisk er tale om en genopdragelsesrejse, lægges vægt på, om udlandsopholdet har et reelt uddannelsesmæssigt sigte.

Der kan lægges vægt på, om opholdet ligger i naturlig forlængelse af barnets hidtidige uddannelse. Det vil f.eks. være tilfældet, hvis et uddannelsesophold (f.eks. et highschool- eller et collegeophold) er en normal og fagligt udviklende fortsættelse af den hidtidige skolegang i Danmark. Det kan f.eks. dreje sig om en periode af en gymnasial uddannelse, der er påbegyndt og forventes afsluttet i Danmark, men hvor det andet år tages på en udenlandsk uddannelsesinstitution, hvorfra et ophold normalt kan godskrives, dvs. kan træde i stedet for en uddannelsesperiode i Danmark.

Der kan endvidere lægges vægt på, om opholdet har et alment uddannelsesmæssigt sigte. Det vil f.eks. være tilfældet, hvis der er tale om almene uddannelsesinstitutioner, som har til formål generelt at styrke det enkelte barns almene viden og dannelse. Er der derimod f.eks. tale om, at adgang til uddannelsesinstitutionen er baseret på kriterier, som af en karakter, som ikke er uddannelsesmæssig, f.eks. elevernes køn, religion, etniske oprindelse m.v., og hvor der dermed er eller kan være grund til at antage, at opholdets formål på institutionen ikke reelt er uddannelsesmæssigt, vil dette tale for, at et ophold har karakter af en genopdragelsesrejse. Ved vurderingen heraf vil det også indgå, om der foreligger oplysninger fra danske myndigheder om, at en uddannelsesinstitutionens filosofi og undervisning er baseret på antidemokratiske værdier.

Formålet med et længerevarende udlandsophold er ikke nødvendigvis uddannelse. Således kan der også være tale om et ophold, der har til formål at bidrage til barnets kendskab til, forståelse og tolerance af andre kulturer.

Ved vurderingen af, om et sådant ophold har karakter af en genopdragelsesrejse, kan der bl.a. lægges vægt på, om opholdet er tilrettelagt således, at barnets skolegang, dansk kundskaber og øvrige integration ikke bliver negativt påvirket. I den forbindelse vil det have betydning, om opholdet er lagt således, at

barnet er så lidt fraværende fra skole som muligt, f.eks. hvis opholdet er tilrettelagt naturligt i forbindelse med barnets skoleferier, og om barnets eventuelle yderligere fravær er varslet over for og tilrettelagt med skolen, således at barnet kan lave lektier på egen hånd og ikke fagligt kommer bagud under opholdet. Tages et barn således ud af skolen midt i skoleåret uden varsel og sendes på et længerevarende udlandsophold uden uddannelsesmæssigt sigte, jf. ovenfor, kan det tale for, at rejsen er en genopdragelsesrejse.

Sondringen mellem genopdragelsesrejser og almindelige rejser må i øvrigt bero på, om der er tale om rejser, som sker i overensstemmelse med barnets egne ønsker, hvor barnet selv har været inddraget i opholdets planlægning, og hvor de forudsætninger, der har ligget til grund for barnets frivillige deltagelse i rejsen, ikke efterfølgende ændres i negativ retning.

Også i de tilfælde, hvor en opholdstilladelse er bortfaldet efter § 17, stk. 2, om bortfald i forbindelse med genopdragelsesrejser, finder § 9, stk. 18, anvendelse, således at der alene kan meddeles ny opholdstilladelse, hvis hensynet til barnets tarv taler derfor, jf. afsnit 5.1.1. og 5.1.3.

5.1.3. Meddelelse af en ny opholdstilladelse, hvis en tidligere er bortfaldet efter ophold i udlandet

Hvis et barn, der tidligere har haft opholdstilladelse som familiesammenført efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, har mistet opholdstilladelsen som følge af bortfald efter udlændingelovens § 17 og efterfølgende søger om en ny opholdstilladelse på baggrund af familiesammenføring med en herboende forælder, jf. udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, kan opholdstilladelse kun gives, hvis hensynet til barnets tarv taler for det, jf. udlændingelovens § 9, stk. 18.

Bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 18, har særligt til formål at modvirke, at herboende forældre sender deres børn på en genopdragelsesrejse. Bestemmelsen indebærer således, at i sådanne tilfælde, hvor adskillelsen er forårsaget af forældrenes egen beslutning, er hensynet til barnets tarv således alene afgørende for, om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, skal meddeles på ny, uanset at barnet fortsat opfylder betingelserne herfor.

Bestemmelsen indebærer, at der i de tilfælde, hvor et barns opholdstilladelse er bortfaldet, kun kan meddeles opholdstilladelse på ny, hvis hensynet til barnets tarv taler derfor. Det gælder principielt, uanset om barnet er sendt til forældre-

nes hjemland eller et naboland hertil på genopdragelsesrejse uden forældrene, om forældrene er udrejst sammen med barnet, eller om familien har opgivet bopælen her i landet.

Der skal i hver enkelt sag konkret tages stilling til, om ny opholdstilladelse kan meddeles. I denne vurdering skal hensynet til barnets tarv indgå som selvstændig betingelse for at meddele opholdstilladelse.

Ved den nærmere vurdering af barnets tarv indgår bl.a. længden og karakteren af barnets ophold i Danmark set i forhold til barnets ophold i hjemlandet, ligesom det vil indgå, hvor barnet har haft sin opvækst, og hvor det har gået i skole. Der skal endvidere bl.a. lægges vægt på barnets sproglige færdigheder, herunder om barnet taler dansk, og om barnet taler det sprog, der tales i hjemlandet. Det vil også indgå, om barnet i hjemlandet har opholdt sig hos nær familie.

Hvis der foreligger oplysninger, der giver grund til at antage, at barnet i hjemlandet risikerer alvorligere repressalier fra familien eller andre som følge af barnets tilegnelse af danske værdier og normer med henvisning til hjemlandets religiøse traditioner, kan hensynet til barnets tarv efter omstændighederne indebære, at der skal meddeles tilladelse til familiesammenføring. Dette vil eksempelvis være tilfældet, hvis barnet i hjemlandet skal indgå i et tvangsægteskab, tvinges til at skifte religion, eller hvis der eksisterer en nærliggende risiko for kvindelig omskæring. Også andre former for repressalier af mindre intensitet som følge af barnets tilegnelse af danske værdier og normer kan begrunde, at der skal meddeles opholdstilladelse af hensyn til barnets tarv, hvor summen af repressalierne eller repressaliernes gentagne karakter har et ikke-ubetydeligt omfang.

Hvis et afslag på opholdstilladelse ville være i strid med artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention om retten til bl.a. familieliv, skal der altid meddeles opholdstilladelse efter bestemmelsen.

Endvidere følger det af artikel 3 i FN's børnekonvention, at barnets tarv i alle foranstaltninger vedrørende børn, hvad enten disse udøves af offentlige eller private institutioner for socialt velfærd, domstole, forvaltningsmyndigheder eller lovgivende organer, skal komme i første række. Det indebærer, at der i hvert enkelt tilfælde skal foretages en konkret vurdering af foranstaltningernes betydning for barnets tarv, herunder under hensyn til barnets samlede ophold

her i landet, barnets familiemæssige og anden tilknytning her til landet, om barnet taler sproget i hjemlandet, og om barnet har nær familie i hjemlandet.

Er barnet fyldt 15 år, træffes en afgørelse om ny opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1. Når barnet søger om en ny opholdstilladelse på baggrund af familiesammenføring med en herboende forælder, jf. udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, vurderes det efter udlændingelovens § 9, stk. 18, hvorvidt barnets tarv taler for at give opholdstilladelse på ny, jf. ovenfor.

5.2. Forslag om ændring af reglerne om meddelelse af ny opholdstilladelse, hvis en tidligere er bortfaldet

Regeringen finder, at vurderingen efter bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 18, af, hvornår barnets tarv taler for at give en ny opholdstilladelse, skal gøres udtrykkelig, således at det understreges, at hensynet til det enkelte barn er i centrum for vurderingen.

En opvækst i Danmark i de formative år skal tillægges øget vægt, og der skal lægges større vægt på karakteren af barnets hidtidige og aktuelle netværk her i landet.

Ved vurderingen heraf skal der som i dag foretages en afvejning af længden og karakteren af barnets ophold i Danmark set i forhold til barnets ophold i hjemlandet. Det vil i den forbindelse fortsat indgå, i hvilket land barnet har haft hovedparten af sin opvækst, hvor barnet har gået i skole samt barnets sproglige færdigheder på dansk og det sprog, der tales i det pågældende hjemland. Det vil også indgå, om barnet i hjemlandet har opholdt sig hos nær familie.

Den foreslåede ændring indebærer, at der fremover vil blive lagt større vægt på, hvor barnet har opholdt sig hovedparten af sine formative år.

Den foreslåede ændring indebærer endvidere, at det fremover vil blive tillagt øget vægt, hvis barnet har eller har haft sit primære sociale netværk her i landet. Dermed får børn uden særligt netværk i hjemlandet – men som før udrejsten havde og fortsat har netværk i Danmark – i højere grad end i dag mulighed for på ny at tage ophold i Danmark. I den forbindelse vil det også have betydning, om barnets eventuelle søskende og anden nær familie fortsat opholder sig i Danmark. Det vil endvidere indgå, om barnet har – og under udlandsopholdet har bibeholdt – et personligt netværk i form af f.eks. kammerater fra skole eller fritidsaktiviteter eller anden form for socialt netværk.

Fremover vil således ikke alene tilstedeværelsen af et familiemæssigt, men også andet socialt netværk indgå i vurderingen af, om barnets tarv taler for ny opholdstilladelse, idet barnets primære netværk vil være i Danmark.

Det skal endvidere indgå, om barnet fortsat taler dansk, og at det derfor også af den grund kan være i barnets tarv at vende tilbage til Danmark.

Det skal ligeledes indgå, om årsagen til, at den oprindelige opholdstilladelse bortfaldt, var en genopdragelsesrejse mod barnets vilje. Det vil også gælde i de tilfælde, hvor barnet frivilligt er udrejst sammen med en eller begge sine forældre i den tro, at det alene var hensigten, at barnet skulle på en kortere ferierejse, men hvor det senere viser sig, at formålet med rejsen er genopdragelse, og hvor barnet således efterfølgende bliver efterladt i det pågældende land med henblik herpå.

De foreslåede ændringer af bestemmelsen i § 9, stk. 18, skal bl.a. ses på baggrund af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols afgørelse af 14. juni 2011 i sagen Osman mod Danmark (appl. no. 38058/09). Domstolen fandt, at Danmark, selvom forældremyndighedens indehaver normalt kan træffe afgørelse om et barns bopæl, og det er et legitimt hensyn at forhindre genopdragelsesrejser, ikke i tilstrækkeligt omfang havde vægtet barnets tarv, herunder at barnet havde opholdt sig i Danmark i sine formative år, at alle barnets nærmeste familiemedlemmer var i Danmark, og at barnet ikke var udrejst frivilligt, ved vurderingen af, om barnet igen kunne få ret til at tage ophold til Danmark.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2.

5.3. Forslag om præcisering af, at udlændingemyndighederne af egen drift skal tage stilling til spørgsmålet om ny opholdstilladelse, når en opholdstilladelse er bortfaldet

I praksis har Udlændingestyrelsen tidligere automatisk vurderet, om der i medfør af udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, jf. § 9, stk. 18, eller § 9 c, stk. 1, jf. § 9, stk. 18, kan gives ny opholdstilladelse til et barn, hvis opholdstilladelse er bortfaldet på grund af et ophold i udlandet. Dette er blevet vurderet i forbindelse med en ansøgning om dispensation fra bortfald af tilladelsen, jf. § 17, stk. 3, og har både omfattet tilfælde, hvor opholdstilladelsen er bortfaldet efter § 17, stk. 1, om opgivelse af bopæl og langvarigt ophold i udlandet, og tilfælde, hvor opholdstilladelsen er bortfaldet efter § 17, stk. 2, om mere end 3 måneders ophold i udlandet på genopdragelsesrejse m.v.

Som følge af indførelsen af ordningen om gebyr for at indgive ansøgning om bl.a. opholdstilladelse til et barn med henblik på familiesammenføring, jf. den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 9 h, stk. 1, nr. 1, har Udlændingestyrelsen ikke længere af egen drift taget stilling til spørgsmålet om ny opholdstilladelse, men har i stedet vejledt om muligheden herfor.

Ordningen om gebyr i forbindelse med indgivelse af ansøgningerne om opholdstilladelse for m.v. blev indført den 1. januar 2011, jf. lov nr. 1604 af 22. december 2010 om ændring af udlændingeloven (Gebyr for at indgive ansøgninger og klager på familiesammenførings-, studie og erhvervsområdet).

Ved lovforslag nr. L 104 om ændring af udlændingeloven og lov om ægteskabs indgåelse og opløsning (Ny balance i reglerne om ægtefællesammenføring, gebyr, fravigelse af persondatalovens § 7, stk. 8, i visse sager i forbindelse med overgang til elektronisk sagsbehandling, repræsentationsaftaler i medfør af visumkodeksen m.v.), der blev fremsat den 2. marts 2012, foreslås gebyrerne på familiesammenføringsområdet ophævet. Det gælder således bl.a. for indgivelse af ansøgning om familiesammenføring til børn. Ved det pågældende lovforslag foreslås det, at lovændringerne træder i kraft den 15. maj 2012.

Det foreslås, at den tidligere praksis, hvorefter Udlændingestyrelsen af egen drift vurderede, om der i medfør af udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, jf. § 9, stk. 18, eller § 9 c, stk. 1, jf. § 9, stk. 18, kunne gives ny opholdstilladelse til et barn, hvis opholdstilladelse var bortfaldet på grund af et udlandsophold, genindføres og kommer til at fremgå direkte af udlændingelovens § 17, stk. 3. Udlændingestyrelsen vil således i alle tilfælde, hvor en mindreårig udlændings opholdstilladelse er bortfaldet efter § 17, stk. 1 eller 2, af egen drift vurdere, om der kan meddeles ny opholdstilladelse.

Er der tale om et barn under 15 år, skal spørgsmålet om meddelelse af ny opholdstilladelse afgøres efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, jf. § 9, stk. 18, der foreslås ændret, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, og afsnit 5.2.

Er barnet fyldt 15 år, skal spørgsmålet om meddelelse af ny opholdstilladelse afgøres efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, jf. § 9, stk. 18, der ligeledes foreslås ændret, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, og afsnit 4.2.

Det er barnets alder på tidspunktet for ansøgningen om, at opholdstilladelsen ikke skal anses for bortfaldet, der er afgørende.

Formålet med den foreslåede ændring er at sikre, at der i alle sager, hvor et barns opholdstilladelse er bortfaldet, f.eks. på grund af en genopdragelsesrejse, straks i forbindelse med bortfaldssagen tages stilling til, om der kan gives en ny

opholdstilladelse. Dermed styrkes varetagelsen af det enkelte barns tarv i alle sager.

Selve vurderingen af bortfaldsspørgsmålet, jf. udlændingelovens § 17, ændres ikke. Som i dag vil det således fortsat kunne være afgørende for, om en opholdstilladelse meddelt til et mindreårigt barn skal anses som bortfaldet, om barnet ønskede at vende tilbage til Danmark og pga. uforudsete omstændigheder, som barnet ikke selv var herre over, har været forhindret heri. I den forbindelse kan det have betydning, om barnet imod sin vilje har været på genopdragelsesrejse i hjemlandet.

I den forbindelse finder regeringen anledning til at understrege, at det fortsat skal have konsekvenser, herunder i forhold til barnets opholdstilladelse, at sende et barn på genopdragelsesrejse. Dette forhold vil ikke i sig selv kunne føre til, at barnets opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet, men har barnet imod sin vilje været sendt på genopdragelsesrejse, har barnet haft hovedparten af sin opvækst i Danmark, og befinder barnets netværk sig fortsat i Danmark, kan disse omstændigheder ud fra en konkret vurdering samlet set føre til, at en opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4.

6. Styrkelse af forebyggelsesindsatsen imod genopdragelsesrejser

6.1. De sociale myndigheders gældende forpligtelser og handlemuligheder ved mistanke om genopdragelsesrejser

Det følger af lov om social service (serviceloven), at en kommunalbestyrelse har en række forpligtelser og handlemuligheder over for udsatte børn og unge. En kommunalbestyrelse har bl.a. pligt til at føre tilsyn med de forhold, hvorunder børn og unge under 18 år lever, jf. § 146 i serviceloven. Formålet med tilsynet er så tidligt som muligt at få kendskab til tilfælde, hvor der må antages at være behov for særlig støtte.

Kommunalbestyrelsens opgaver omfatter også tilfælde, hvor et barn er – eller er i fare for at blive – sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for barnets skolegang og integration.

Modtager en kommunalbestyrelse underretning om, eller har kommunalbestyrelsen i øvrigt mistanke om eller kendskab til, at et barn er blevet eller er i fare for at blive sendt på genopdragelsesrejse, skal kommunalbestyrelsen vurdere, om der er behov for at igangsætte en undersøgelse af barnets eller den unges forhold efter § 50 i serviceloven. Efter denne bestemmelse har en kommunalbestyrelse pligt til at undersøge børns eller unges forhold, hvis det må antages, at barnet eller den unge kan have behov for særlig støtte, herunder hvis der foreligger en underretning om det pågældende barn eller den unge, som giver anledning til bekymring. Kommunalbestyrelsen kan også vurdere, om der kan være behov for at tilbyde familieorienteret rådgivning efter servicelovens § 11.

Hvis kommunalbestyrelsen på baggrund af en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50 eller på baggrund af rådgivning efter lovens § 11 vurderer, at der kan være behov for at tilbyde barnets forældre særlig støtte, kan der iværksættes støtte efter § 11, stk. 3, eller § 52, stk. 3. Denne støtte kan f.eks. omfatte forebyggende forældresamtaler med henblik på at hjælpe forældrene til at håndtere konflikter eller andre problemer og udfordringer i forhold til barnets eller den unges adfærd og udvikling, ligesom der også kan tilbydes forældrene særlig støtte i forhold til, hvordan de kan håndtere problemer med barnet eller den unge i hjemmet.

En forebyggende samtale kan også være relevant, hvis der er mistanke om eller kendskab til, at et barn er sendt på genopdragelsesrejse.

Efter udlændingelovens § 44 c skal kommunalbestyrelsen underrette Udlændingestyrelsen om sager, hvor kommunalbestyrelsen har kendskab til eller begrundet mistanke om, at mindreårige udlændinge har opholdt sig uden for Danmark i mere end 3 på hinanden følgende måneder på genopdragelsesrejser eller andre udlandsophold af negativ betydning for deres skolegang og integration.

Formålet med underretningspligten er at understøtte, at Udlændingestyrelsen får kendskab til de tilfælde, hvor det som følge af en genopdragelsesrejse kan komme på tale at anvende udlændingelovens bortfaldsregler.

6.2. Forslag om at indføre præventive samtaler med forældre ved mistanke om genopdragelsesrejser

Det foreslås, at gennemfører en kommunalbestyrelse efter serviceloven en forebyggende samtale med forældre til et barn eller en ung, der er sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration, får kommunalbestyrelsen pligt til i den forbindelse at orientere forældrene om de opholdsretslige konsekvenser for barnet eller den unge. Pligten indtræder i tilfælde, hvor der er tale om et barn eller en ung, der har opholdstilladelse i Danmark, og hvor der således kan opstå spørgsmål om bortfald af opholdstilladelsen.

Forslaget har til formål at sikre, at ikke blot de sociale konsekvenser for det enkelte barn og familien i øvrigt af en genopdragelsesrejse, men også de opholdsretlige konsekvenser for det enkelte barn, understreges over for forældrene.

Den foreslåede pligt til at orientere forældrene om de opholdsretlige konsekvenser finder anvendelse i tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen gennemfører en forebyggende samtale efter servicelovens regler.

Det henhører under udlændingemyndighederne at vurdere, om et barns eller en ungs opholdstilladelse er bortfaldet som følge af en genopdragelsesrejse af mere end 3 måneders varighed, jf. udlændingelovens § 17, stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal ikke vurdere dette spørgsmål. Kommunalbestyrelsens pligt til at orientere forældre om de udlændingeretlige konsekvenser er således af generel karakter, og det er uden betydning, om den forebyggende samtale – f.eks. fordi kommunalbestyrelsen først sent har fået kendskab til forholdet – gennemføres på et tidspunkt, hvor barnet allerede er omfattet af bortfaldsreglerne i udlændingelovens § 17, stk. 2, dvs. senere end 3 måneder efter, at barnet er sendt på genopdragelsesrejse eller andet ophold af negativ betydning for barnet.

Formålet med forslaget er således af hensyn til det enkelte barn at sikre, at forældrene bliver opmærksomme på, at barnets opholdstilladelse kan bortfalde, og at forældrene på den baggrund – og under hensyn til de sociale konsekvenser for barn og familie – tilskyndes til at undlade at sende deres barn på genopdragelsesrejse. Har forældrene allerede sendt barnet af sted, sikres det, at forældrene er opmærksomme på, at barnets opholdstilladelse kan bortfalde.

Det foreslås endvidere, at en kommunalbestyrelse, der foretager indberetning til Udlændingestyrelsen om genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration efter udlændingelovens § 44 c, samtidig skal oplyse Udlændingestyrelsen om, hvorvidt den har gennemført en forebyggende samtale efter serviceloven.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5.

7. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner

[Under udarbejdelse]

8. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

[Under udarbejdelse]

9. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

10. Ligestillingsmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke ligestillingsmæssige konsekvenser.

11. Administrative konsekvenser for borgerne

[Under udarbejdelse]

12. Forholdet til EU-retten

EU-rettens regler om fri bevægelighed tillægger EU-statsborgere en ret til indrejse og ophold i medlemsstaterne i henhold til betingelserne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område.

Det følger endvidere af EU-Domstolens praksis, at en EU-statsborger kan påberåbe sig at være omfattet af EU-reglerne i sit eget land, hvis den pågældende

har gjort brug af retten til fri bevægelighed, jf. EU-Domstolens domme i sagerne Singh (sag C-370/90), Eind (sag C-291/05) og Carpenter (sag C-60/00).

Det følger således af EU-opholdsbekendtgørelsens § 13 (bekendtgørelse nr. 474 af 12. maj 2011), at ”i det omfang det følger af EU-retten, har familiemedlemmer til en dansk statsborger ret til ophold her i landet ud over de 3 måneder, der følger af udlændingelovens § 2, stk. 1 og 2”. I henhold til EU-opholdsbekendtgørelsens § 2, nr. 2, er direkte efterkommere under 21 år enten af hovedpersonen (EU-statsborgeren eller den danske statsborger) eller af en hovedpersons ægtefælle omfattet af familiebegrebet.

Efter udlændingelovens § 2, stk. 3, finder de begrænsninger, der følger af udlændingeloven, kun anvendelse på udlændinge, der er omfattet af EU-reglerne, i det omfang det er foreneligt med disse regler.

I det omfang EU-rettens regler om fri bevægelighed tillægger en gunstigere retsstilling, vil de foreslåede bestemmelser således ikke finde anvendelse.

Lovforslaget vedrører et retsområde, som er omfattet af Rådets direktiv 2003/86/EF af 22. september 2003 om ret til familiesammenføring. I direktivet fastsættes betingelserne for udøvelsen af retten til familiesammenføring med blandt andet mindreårige børn for tredjelandsstatsborgere, der har lovligt ophold på en medlemsstats område. Som følge af det danske forbehold over for EU's samarbejde vedrørende retlige og indre anliggender er direktivets bestemmelser ikke bindende for Danmark.

13. Forholdet til internationale konventioner

Efter *Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8* har enhver ret til respekt for bl.a. sit privatliv og familieliv.

Det følger af praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (Domstolen), at medlemsstaterne har ret til i overensstemmelse med international ret og med respekt af deres menneskeretlige forpligtelser, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, at kontrollere udlændinges indrejse, ophold og udvisning, jf. f.eks. Abdulaziz m.fl. mod UK (dom af 28. maj 1985). Kompetencen skal således anvendes med respekt af bl.a. artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention om retten til respekt for bl.a. familieliv.

Artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention indeholder først og fremmest en forpligtelse for medlemsstaten til ikke at gøre indgreb i udøvelsen af retten til bl.a. familieliv, medmindre det sker i overensstemmelse med loven, varetager ét eller flere af de i artikel 8, stk. 2, opregnede hensyn og er nødvendigt i et demokratisk samfund. Hertil kommer, at staten efter omstændighederne har en positiv forpligtelse til at sikre en effektiv opfyldelse af retten til familielivet. Sondringen mellem negative og positive forpligtelser under artikel 8 er imidlertid ikke skarp, ligesom den ikke nødvendigvis bliver afgørende for udfaldet af den konkrete vurdering. I begge situationer må der foretages en vurdering af hensynet til den enkelte set i forhold til retten til at kontrollere udlændinges indrejse m.v., jf. f.eks. Gül mod Schweiz (dom af 19. februar 1996) og Ramos Andrade mod Holland (afgørelse af 6. juli 2004).

I den forbindelse tillægges medlemsstaterne efter Domstolens praksis en vis skønsmargin («margin of appreciation»). Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 indebærer således efter Domstolens praksis ikke, at medlemsstaterne har en generel og ubetinget forpligtelse til at respektere en families valg af, i hvilket land et familieliv skal optages, eller til at tillade familiesammenføring af børn, jf. f.eks. Abdulaziz m.fl. mod UK (dom af 28. maj 1985) og Gül mod Schweiz (dom af 19. februar 1996). I stedet for vil der efter Domstolens praksis skulle foretages en vurdering af omstændighederne i hver enkelt sag, jf. f.eks. Gül mod Schweiz (dom af 19. februar 1996).

I den forbindelse vil der efter Domstolens praksis skulle lægges vægt på årsagen til den adskillelse, der ønskes tilendebragt, jf. f.eks. Ahmut mod Holland (dom af 28. november 1996), Chandra m.fl. mod Holland (afgørelse af 13. maj 2003) og Tuquabo-Tekle m.fl. mod Holland (dom af 1. december 2005). Hvor adskillelsen skyldes ansøgerens eller referencens egen beslutning, vil dette kunne tale imod en forpligtelse til at respektere de pågældendes valg af, i hvilket land et familieliv ønskes optaget. I modsat retning taler, hvis referencen uanset adskillelsen har forsøgt at bibeholde et familieliv med ansøgeren, men dette ikke har været muligt som følge af bl.a. medlemsstatens begrænsning af muligheden for indrejse m.v., jf. f.eks. Berrehab mod Holland (dom af 21. juni 1988).

Det vil i den forbindelse tillige skulle vurderes, om referencen har mulighed for at tage ophold sammen med ansøgeren i det andet land, jf. f.eks. Ahmut mod Holland (dom af 28. november 1996), Rodrigues Da Silva og Hoogkamer mod Holland (dom af 31. januar 2006) og Nunez mod Norge (dom af 28. juni 2011).

Tilladelse til indrejse og ophold kræver således som udgangspunkt, at det ikke vil være muligt eller i praksis næsten umuligt for parterne at etablere og udvikle deres familieliv i et andet land. Det vil kunne være tilfældet, hvis parterne ellers henvises til at leve som familie i et land, hvor referencen ikke har mulighed for sammen med ansøgeren at indrejse og tage ophold. Som eksempel herpå kan nævnes en herboende person med opholdstilladelse som flygtning eller med beskyttelsesstatus, som ikke kan tage ophold i hjemlandet, hvor den pågældende fortsat risikerer forfølgelse eller dødsstraf eller at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

Der kan endvidere lægges vægt på ansøgerens kulturelle, sproglige og familiemæssige tilknytning til hjemlandet, ligesom ansøgerens alder på ansøgningstidspunktet vil kunne tages i betragtning, jf. f.eks. Sen mod Holland (dom af 21. december 2001), Gül mod Schweiz (dom af 19. februar 1996), Chandra m.fl. mod Holland (afgørelse af 13. maj 2003) og Ramos Andrade mod Holland (afgørelse af 6. juli 2004). Også det forhold, at referencen har stiftet familie i det land, hvor familielivet med ansøgeren ønskes optaget, vil kunne indgå i vurderingen, herunder særligt hvor referencen har fået børn, der er født og opvokset i det pågældende land og har haft deres skolegang der eller i øvrigt været en del af landets kulturelle miljø, jf. f.eks. Sen mod Holland (dom af 21. december 2001) og Tuquabo-Tekle m.fl. mod Holland (dom af 1. december 2005).

Der vil skulle foretages en tilsvarende vurdering i sager, hvor ansøgeren tidligere har haft opholdstilladelse i Danmark og ønsker at genindrejse. Ved vurderingen skal der bl.a. lægges vægt på, hvor barnet har haft de formative år af sin opvækst, hvor barnet har sin nære familie, og barnets individuelle interesser og forhold i forbindelse med udrejsen af Danmark, jf. f.eks. Osman mod Danmark (dom af 14. juni 2011).

Vurderingen af retten til familieliv efter artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention skal som udgangspunkt foretages uafhængigt af spørgsmålet om forældremyndighed. Efter Domstolens praksis lægges der således vægt på det faktiske – og ikke det formelle – forhold mellem parterne.

Domstolens praksis i sager om familiesammenføring af børn kan efter regeringens opfattelse sammenfattes således, at medlemsstaten ved udøvelsen af sin skønsmæssige beføjelse til at afgøre, om der i den konkrete situation skal gives opholdstilladelse, skal foretage en vurdering af indgrebets nødvendighed med

henblik på at godtgøre, at der er den rette balance mellem statens interesse i at kontrollere udlændinges indrejse og ophold og parternes interesse i at leve sammen i medlemsstaten som familie. Det skal i den forbindelse vurderes, om staten kunne vælge en mindre indgribende form for restriktion frem for en mere indgribende, og om indgrebets intensitet står i et rimeligt forhold til det angivne formål (kravet om proportionalitet). Tilladelse til indrejse og ophold (familiesammenføring) kræver som udgangspunkt, at det ikke vil være muligt – eller i praksis overordentligt vanskeligt – for parterne at etablere og udvikle deres familieliv i et andet land. I den forbindelse skal medlemsstaten navnlig lægge vægt på årsagen til adskillelsen, ligesom ansøgerens kulturelle, sproglige og familiemæssige tilknytning til hjemlandet og eventuelt alder vil kunne tillægges en vis vægt.

Herudover vil en henvisning til at leve som familie i et andet land i helt særlige tilfælde kunne virke så belastende for referencen, at det muligvis reelt vil kunne være et indgreb i retten til et familieliv i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, hvis familiesammenføring ikke tillades.

Det er regeringens vurdering, at de foreslåede ændringer i reglerne om familiesammenføring af børn er i overensstemmelse med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Det bemærkes i den forbindelse, at Den Europæiske Menneskerettighedskonvention har en sådan karakter og er opbygget på en sådan måde, at det oftest ikke så meget er selve reglerne på et bestemt retsområde som reglernes anvendelse, der i det konkrete tilfælde kan være i strid med rettighederne i konventionen.

Det er i den forbindelse forudsat, at de skønsmæssige beføjelser, der i medfør af dette forslag overlades til udlændingemyndighederne, administreres i overensstemmelse med bestemmelserne i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols løbende fortolkning heraf.

FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder og FN's konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder anerkender ingen ret til familiesammenføring, men kan efter omstændighederne indirekte føre til en beskyttelse af en sådan ret, blandt andet som følge af retten til respekt for familielivet, som fremgår af *artikel 17 i konventionen om borgerlige og politiske rettigheder*

og artikel 10 i konventionen om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder. Det antages, at disse bestemmelser ikke indeholder en videre beskyttelse end Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8.

I præamblen til *FN's konvention om barnets rettigheder (FN's børnekonvention)* anføres det, at familien – som den grundlæggende enhed i samfundet og naturlige ramme for alle sine medlemmers og særligt børns vækst og trivsel – bør gives den nødvendige beskyttelse og hjælp, og at barnet med henblik på fuld og harmonisk udvikling af sin personlighed bør vokse op i et familiemiljø.

Det grundlæggende hensyn til barnets tarv fastslås i *artikel 3, stk. 1, i FN's børnekonvention*, hvorefter barnets tarv i alle foranstaltninger vedrørende børn, hvad enten disse udøves af offentlige eller private institutioner for socialt velvære, domstole, forvaltningsmyndigheder eller lovgivende organer, skal komme i første række.

Efter *artikel 9, stk. 3, i FN's børnekonvention*, skal deltagerstaterne respektere retten for et barn, der er adskilt fra den ene eller begge forældre, til at opretholde regelmæssig personlig forbindelse og direkte kontakt med begge forældre, undtagen hvis dette strider mod barnets tarv.

Det følger af *artikel 10, stk. 1, i FN's børnekonvention*, at ansøgninger fra et barn eller dets forældre om indrejse i eller udrejse fra en deltagende stat med henblik på familiesammenføring skal behandles på en positiv, human og hurtig måde af deltagerstaterne. Deltagerstaterne skal endvidere sikre, at indgivelse af en sådan ansøgning ikke medfører negative virkninger for ansøgere og deres familiemedlemmer. Efter *artikel 10, stk. 2*, skal et barn, hvis forældre har fast bopæl i forskellige stater, have ret til, undtagen under særlige omstændigheder, regelmæssigt at have personlig forbindelse og direkte kontakt med begge forældre. Med henblik herpå skal deltagerstaterne respektere barnets og dets forældres ret til at forlade et hvilket som helst land, herunder deres eget, og til at indrejse i deres eget land. Retten til at forlade et hvilket som helst land skal kun underkastes sådanne begrænsninger, som er fastsat ved lov, og som er nødvendige for at beskytte den nationale sikkerhed, den offentlige orden (ordre public), folkesundheden eller sædeligheden, eller andre personers rettigheder og friheder, og som er i overensstemmelse med de øvrige rettigheder, der er anerkendt i konventionen.

FN's børnekonvention anerkender således ikke en generel og ubetinget ret til familiesammenføring af børn, men indeholder alene en anbefaling om en positiv, human og hurtig behandling af ansøgninger herom. Hertil kommer, at deltagerstaterne skal sikre et barn, hvis forældre har fast bopæl i forskellige stater, ret til, undtagen under særlige omstændigheder, regelmæssigt at have personlig forbindelse og direkte kontakt med begge forældre. En sikring af regelmæssig kontakt indebærer ikke nødvendigvis, at der skal gives tilladelse til familiesammenføring, idet sådan kontakt vil kunne komme i stand på anden vis, herunder ved udstedelse af besøgsvisum m.v.

Det er regeringens vurdering, at de foreslåede ændringer i reglerne om familiesammenføring af børn er i overensstemmelse med FN's børnekonvention.

14. Hørte myndigheder m.v.

Advokatrådet, Amnesti Nu, Amnesty International, Asylret, Samtlige byretter, Børnerådet, Børne- og Kulturchefforeningen, Børns Vilkår, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Rejsebureau Forening, Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Regioner, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Landbrug, Dansk Missionsråd, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, Det Centrale Handicapråd, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Dommerfuldmægtigforeningen, Finansrådet, Flygtningenævnet, Folkehøjskolernes Forening, Foreningen af Politimestre i Danmark, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Frederiksberg Kommune, Færøernes Landsstyre, Gellerupparkens Retshjælp, Naalakkersuisut (Grønlands Selvstyre), HK/Danmark, Indvandreradgivningen, Institut for Menneskerettigheder, Kirkernes Integrationstjeneste, KL, Knud Vilby (på vegne af Fredsfonden), Københavns Byret, Københavns Kommune, Landsforeningen Adoption & Samfund, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen "Et barn To forældre", Landsorganisation af kvindekrisecentre, Landsorganisationen i Danmark, Mellempfolkeligt Samvirke, POEM, Politidirektøren i København, Politiforbundet i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Vestre Landsret, Red Barnet, RCT – Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre, Retslægerådet, Retssikkerhedsfonden, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Røde Kors Asylkontoret, Røde Kors Landskontoret, Rådet for Etniske Minoriteter, Samarbejdsgruppen om Børnekonventionen,

SOS mod Racisme, Uddannelsesstyrelsen, UNHCR, Ægteskab uden grænser og 3 F.

15. Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

[Under udarbejdelse]

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter den gældende bestemmelse i § 9, stk. 17, skal der ved ansøgning om opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 2, til et barn, der er bosiddende i hjemlandet eller et andet land, hvor barnets anden forælder ligeledes opholder sig, foretages en vurdering af, om barnet har eller har mulighed for at opnå en sådan tilknytning til Danmark, at der er grundlag for en vellykket integration. Dette gælder dog ikke, hvis ansøgning indgives senest 2 år efter, at den herboende person opfylder betingelserne for at opnå familiesammenføring med barnet, eller hvis ganske særlige grunde taler derimod.

Den foreslåede ændring af § 9, stk. 17, indebærer, at kravet om vellykket integration ikke finder anvendelse, hvis barnet er 6 år eller yngre på tidspunktet for ansøgningens indgivelse. Med den foreslåede ændring indføres der således en aldersgrænse for anvendelse af kravet om vellykket integration efter § 9, stk. 17.

Som hidtil vil kravet om grundlag for en vellykket integration ikke blive stillet, hvis ansøgning om opholdstilladelse bliver indgivet senest 2 år efter, at den herboende person opfylder betingelserne i lovens § 9, stk. 1, nr. 2. Det foreslås nærmere fastsat i § 9, stk. 17, at i tilfælde, hvor den herboende opfylder betingelserne i stk. 1, nr. 2, senest på det tidspunkt, hvor barnet fylder 6 år, regnes fristen på 2 år, jf. 2. pkt., fra tidspunktet for barnets fyldte 6. år. I praksis indebærer dette, at ansøgning om familiesammenføring med en mindreårig udlænding kan indgives til og med, at barnet fylder 8 år, uden at der skal foretages en vurdering at barnet grundlag for at opnå en vellykket integration efter § 9, stk. 17.

Den foreslåede ændring indebærer endvidere, at det præciseres, at i tilfælde, hvor en herboende forælder har været forhindret i at kunne søge om familiesammenføring med barnet, vil 2-årsfristen ikke finde anvendelse. Den foreslåede ændring vil omfatte tilfælde, hvor den herboende forælder på tidspunktet for udløb af 2-årsfristen er forhindret i at søge om familiesammenføring med barnet. I sådanne tilfælde vil 2-årsfristen ikke finde anvendelse, og der kan – når forhindringen er ophørt – søges om familiesammenføring med barnet uden,

at kravet om vurdering af mulighederne for en vellykket integration skal finde anvendelse. Det forudsættes, at ansøgning om familiesammenføring indgives umiddelbart efter, at forhindringen er ophørt, og at der er tale om forhindringer, der ikke kan tilskrives den herboende forælder.

Karakteren af de forhindringer, der kan begrunde, at 2-årsfristen ikke finder anvendelse, kan omfatte forhindringer af retlig eller faktisk karakter.

Bestemmelsen forudsættes administreret i overensstemmelse med hidtidig praksis, således at f.eks. tilfælde, hvor ansøgning om familiesammenføring af barnet indgives mere end 2 år efter, at det var muligt at søge barnet familiesammenført, men hvor årsagen hertil f.eks. har været sygdom hos barnet eller en af eller begge forældre, vil være omfattet.

Tilsvarende gælder i tilfælde, hvor der oprindeligt er søgt om familiesammenføring mindre end 2 år efter, at den herboende forælder opfyldte betingelserne herfor, men hvor der meddeles afslag herpå på grund af manglende opfyldelse af forsørgelses- eller boligkravet, jf. udlændingelovens § 9, stk. 16, og hvor disse betingelser efterfølgende opfyldes.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at en tvist om forældremyndigheden over barnet kan betyde, at kravet om vellykket integration ikke stilles, selvom der er gået mere end 2 år siden forælderen i Danmark opfyldte betingelserne for at søge barnet familiesammenført. Det vil være tilfældet, hvis årsagen til det sene ansøgningstidspunkt er, at forælderen i Danmark pga. tvist om forældremyndigheden har været forhindret i at søge barnet familiesammenført inden udløbet af 2-årsfristen. Det vil ligeledes være tilfældet, hvis årsagen til det sene ansøgningstidspunkt er, at forælderen i Danmark som følge af, at forælderen i hjemlandet ikke har villet oplyse om barnets opholdssted, som på den baggrund har været ukendt for forælderen i Danmark og således hindret indgivelse af ansøgning om familiesammenføring inden 2-årsfristen.

Som i dag vil det normalt være en betingelse, at forælderen siden begyndelsen af sit ophold i Danmark har forsøgt at tilvejebringe grundlaget for at få barnet til Danmark, f.eks. erhverve forældremyndigheden over barnet eller opnå kendskab til barnets opholdssted, og at forælderen har udvist sin reelle vilje hertil ved inden for de 2 år over for hjemlandets myndigheder at tage skridt hertil, f.eks. via indledning af en forældremyndighedssag.

Det følger af den foreslåede bestemmelse, at der i de tilfælde, hvor der skal foretages en vurdering af, om et barn har eller har mulighed for at opnå en sådan tilknytning til Danmark, at der er grundlag for en vellykket integration, skal ske en samlet vurdering.

Ved afvejningen af, om der skal gives opholdstilladelse til en mindreårig udlænding, skal længden og karakteren af barnets ophold i henholdsvis Danmark og hjemlandet som hidtil indgå i vurderingen, ligesom der fortsat skal tages højde for barnets sproglige kundskaber. Har barnet kendskab til det danske sprog, vil dette som hidtil tale for, at barnet har grundlag for en vellykket integration. Den herboende forælders intentioner i forhold til at lade barnet blive i hjemlandet, vil som i dag ligeledes indgå i den samlede vurdering.

De foreslåede ændringer vil indebære, at den herboende forælders integration i det danske samfund, der i dag tillægges en vis vægt, skal tillægges øget vægt ved vurderingen af, om et barn har mulighederne for en vellykket integration her i landet.

Ved den nærmere vurdering af, om den herboende forælder er godt integreret, vil det skulle tillægges særlig vægt, om den herboende forælder har opnået og fortsat har fast beskæftigelse. Det vil sige, at den pågældende skal dokumentere at have været i beskæftigelse i en vis længere periode og fortsat er tilknyttet arbejdsmarkedet, og at stillingen ikke i øvrigt er tidsbegrænset eller af midlertidig karakter. Det skal tillægges vægt, om den pågældende har fuldtidsbeskæftigelse, dvs. mindst 30 timer om ugen, ligesom der skal tages hensyn til særlige arbejdsforhold som f.eks. natarbejde i plejesektoren. Deltidsbeskæftigelse og længerevarende eller flere på hinanden følgende kortere vikariater uden væsentlige ledighedsperioder vil tillige tale for, at den pågældende er godt integreret, men dog med mindre vægt. Karakteren af den pågældende beskæftigelse vil derimod ikke have betydning. Har den herboende forælder fuldtidsbeskæftigelse og har haft det gennem flere år, vil dette forhold indgå med særlig vægt.

Den herboende forælders danskundskaber skal også tillægges vægt. Har den herboende forælder gennemført den tilbudte danskuddannelse og bestået den afsluttende prøve inden for den treårige integrationsperiode, skal dette også tale for, at forælderen er godt integreret. Tilsvarende gælder, hvis den pågældende har bestået de danskprøver, der foreslås indført som led i ændringen af udlændingelovens ægtefællesammenføringsregler.

Det skal også indgå, om den pågældende i øvrigt har gjort en aktiv indsats for egen integration. Det kan være tilfældet, hvis den pågældende har deltaget i beskæftigelsesfremmende tilbud efter integrations- og beskæftigelseslovgivningen og i den forbindelse søgt at styrke sine muligheder på det danske arbejdsmarked.

Den herboende forælders uddannelsesmæssige aktiviteter skal ligeledes tillægges vægt. Fremover skal det forhold, at den herboende forælder har påbegyndt og gennemført uddannelse i øvrigt også tillægges vægt ved vurderingen af dennes integration. Gennemført erhvervskompetencegivende uddannelse, herunder en erhvervsrettet ungdomsuddannelse, og gennemført uddannelse på gymnasialt niveau, herunder HF som enkeltfag på VUC, vil også skulle indgå, ligesom det skal indgå, hvis den herboende forælder er i gang med en sådan uddannelse og kan dokumentere at have gennemført en del af den pågældende uddannelse og fortsat reelt er studieaktiv.

Den modtagende families samlede forhold skal ligeledes kunne tillægges en vis betydning. I sammenhæng med forælders forhold vil dennes eventuelle ægtefælles eller samlevers forhold og eventuelle integration ligeledes kunne indgå i en vurdering af den samlede modtagende families integration, dog således at dette ikke kan stå alene, men vil blive tillagt vægt i sammenhæng med forælders forhold.

Den øgede vægt på den herboendes integration vil i tilfælde, hvor et barn kun har en begrænset tilknytning til Danmark, betyde, at barnet skal meddeles opholdstilladelse, hvis den herboende forælder er velintegreret.

Den øgede vægt på den herboende forælders integration skal særligt tillægges betydning, hvis 2-årsfristen alene er overskredet med en kortere periode.

Således indebærer ændringen bl.a., at der fremover ved kortere overskridelser af 2-årsgrænsen vil kunne gives opholdstilladelse, hvis forælderen i Danmark er velintegreret. Det kan f.eks. gælde i tilfælde, hvor den herboende forælder f.eks. har opholdt sig i Danmark i 3 år og 6 måneder og først på dette tidspunkt søger barnet familiesammenført, uanset at forælderen opfyldte betingelserne herfor straks efter sin ankomst til Danmark, men har opnået en høj grad af integration. Skyldes det sene ansøgningstidspunkt, at forælderen i Danmark ville have bragt sine og den eventuelt herboende nye ægtefælles eller samlevers økonomiske og bolig-mæssige forhold, i orden, førend barnet skulle komme til

Danmark, har forælderen ophold som ægtefællesammenført og bestået danskprøverne, der er knyttet til dennes ophold som ægtefællesammenført, og har forælderen hurtigt påbegyndt tilbudt danskuddannelse og afsluttet denne efter f.eks. 2 år og 6 måneder og samtidig taget imod beskæftigelsesfremmende aktiviteter og efter f.eks. 2 år opnået ordinær beskæftigelse, vil dette samlet tale for, at forælderen vil have opnået en sådan grad af integration i det danske samfund, at barnet – uanset at barnet i denne periode kun har haft begrænset kontakt til forælderen og f.eks. alene været her i landet på kortere ferieophold – som udgangspunkt vil kunne meddeles opholdstilladelse.

Ændringerne i integrationsvurderingen indebærer endvidere, at i tilfælde, hvor den herboende forælder har haft et langvarigt ophold i Danmark, f.eks. 6 år, før barnet søges familiesammenført, vil der uanset dette kunne gives opholdstilladelse, hvis forælderen har arbejdet for egen integration, herunder gennemført tilbudt danskuddannelse, deltaget i uddannelses- eller aktiveringsforløb og herefter haft løbende, om end ikke konstant, kontakt med arbejdsmarkedet, hvis barnet har haft løbende og regelmæssig kontakt med den herboende, har været på besøg og på kortere ophold i Danmark og i den forbindelse tillige opnået et vist kendskab til det danske sprog.

Uanset de foreslåede ændringer vil det fortsat tale imod opholdstilladelse, at forælderen har ventet en længere årrække – efter barnets fyldte 8. år – med at søge barnet familiesammenført, hvis barnet ikke har nogen særlig tilknytning her til landet, uanset at den herboende forælder har været i fast beskæftigelse i en længere årrække. Har forælderen opholdt sig her i landet i f.eks. 9 år og i denne periode været i beskæftigelse, men først på dette tidspunkt søger barnet familiesammenført, vil der, uanset at den pågældende har opnået en vellykket integration på arbejdsmarkedet i form af ordinær fuldtidsbeskæftigelse, normalt skulle meddeles afslag på opholdstilladelse til barnet.

I tilfælde, hvor et barn har opholdt sig i hjemlandet med den anden forælder, og hvor de biologiske forældre på ny indgår ægteskab og derefter søger ægtefællesammenføring, vil udgangspunktet som i dag være, at forældrene har en sådan samlet tilknytning til hjemlandet, at der fortsat ikke vil kunne gives opholdstilladelse hverken som led i ægtefællesammenføring eller familiesammenføring med et barn, da den herboende forælder må anses for i det væsentlige at have bibeholdt sin tilknytning til hjemlandet uanset opholdet i Danmark.

Barnets *forhold til forælderen i hjemlandet* vil som hidtil skulle indgå i den samlede afvejning af barnets muligheder for en vellykket integration her i landet. Det fastholdes således, at det skal indgå i vurderingen, om barnets forælder i hjemlandet objektivt set er i stand til at tage sig af barnet (forælders evne).

Den foreslåede ændring indebærer dog, at det fremover skal tillægges vægt, hvis forælderen i hjemlandet – uanset den pågældende forælders evne – ikke hidtil har udvist vilje til at tage sig af barnet, f.eks. hvis barnet er opvokset uden den pågældendes daglige tilstedeværelse, således at der dermed vil være bedst stemmende med barnets tarv at bo hos forælderen i Danmark, der ønsker at påtage sig forældreansvaret.

Den omstændighed, at forælderen i hjemlandet ikke aktuelt ønsker at tage sig af barnet, vil fortsat ikke i sig selv kunne føre til opholdstilladelse, men forholdet kan i sammenhæng med, at den herboende forælder udviser evne og vilje til at sikre barnets integration i Danmark, tillægges vægt. Omfanget og karakteren af barnets hidtidige kontakt til forælderen i hjemlandet skal også tillægges vægt. Den omstændighed, at forælderen i hjemlandet erklærer, at den pågældende ikke længere ønsker barnets tilstedeværelse hos sig, kan ikke i sig selv tillægges vægt, hvis barnet hidtil er vokset op hos den pågældende eller hos andre under denne forælders varetægt og myndighed, f.eks. denne forælders egne forældre eller andre nære slægtninge, og den eller de pågældende hidtil har været de primære omsorgspersoner i barnets liv.

Således vil der i tilfælde, hvor barnet efter den herboende forælders udrejse f.eks. har opholdt sig hos den herboende forælders egne forældre eller anden nære familie, og hvor der ikke gennem opvæksten har været daglig eller regelmæssig kontakt med forælderen i hjemlandet, kunne meddeles opholdstilladelse, hvis den herboende forælder har arbejdet for egen integration og har haft kontakt med barnet.

Ligeledes vil det have betydning for spørgsmålet om opholdstilladelse, om forholdene i hjemlandet har ændret sig væsentligt i forhold til situationen på den herboende forælders udrejsetidspunkt.

Der kan f.eks. være tale om, at barnet har boet hos den anden forælder i hjemlandet, men at denne forælder ikke længere er i stand til at tage sig af barnet, f.eks. pga. en længerevarende frihedsstraf. I sådanne tilfælde vil der normalt kunne meddeles opholdstilladelse, selvom den herboende forælder ikke er godt

integreret og kun i mindre omfang har haft kontakt med barnet, idet det i en sådan situation må lægges til grund, at forælderen i hjemlandet reelt er afskåret fra at udøve forælderrollen over for barnet. I sådanne tilfælde må denne situation efter omstændighederne sidestilles med situationer, hvor der ikke er en forælder i hjemlandet.

Der kan ligeledes været tale om, at barnet på forælders udrejsetidspunkt har boet hos den herboende forælders egne forældre, men at de pågældende på et senere tidspunkt ikke er i stand til at tage sig af barnet. I sådanne situationer, hvor barnet stilles i en nødsituation, og hvor der ikke gennem opvæksten har været daglig eller regelmæssig kontakt med forælderen i hjemlandet, skal der normalt meddeles opholdstilladelse, selvom den herboende forælder ikke er godt integreret og kun i mindre omfang har haft kontakt med barnet.

Barnets forhold i hjemlandet vil også have ændret sig i tilfælde, hvor barnet hidtil har boet hos forælderen i hjemlandet, men efterfølgende reelt er blevet udstødt af forælderen – f.eks. fordi barnet ikke ønsker at blive gift efter forælders ønske – og dermed reelt er i en nødsituation, fordi der ikke er andre omsorgspersoner i hjemlandet, der kan tages sig af barnet. I tilfælde, hvor dette kan godtgøres, vil barnet som hovedregel kunne meddeles opholdstilladelse i Danmark.

Som i dag vil kravet om grundlag for vellykket integration heller ikke blive stillet, hvis afslag på familiesammenføring vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis barnet og den herboende forælder ellers henvises til at leve som familie i et land, hvor forælderen ikke har mulighed for at indrejse og tage ophold sammen med barnet. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis forælderen i Danmark har opholdstilladelse som flygtning eller med beskyttelsesstatus og ikke har mulighed for at indrejse eller tage ophold med barnet i hjemlandet eller et andet land.

Herudover vil der som hidtil kunne foreligge andre ganske særlige grunde. Det kan f.eks. være, hvis det på grund af alvorlig sygdom eller alvorligt handicap vil være humanitært uforvarsligt at henvise den herboende forælder til at tage ophold i et andet land, hvor den pågældende ikke kan tilbydes pasnings- eller behandlingsmuligheder.

Ligeledes vil det, hvis den herboende forælder har forældremyndighed over eller samværsret med andre mindreårige børn bosiddende i Danmark, kunne in-

debære, at kravet om vellykket integration ikke skal stilles. Praksis på dette område er beskrevet i det daværende Integrationsministeriets notat af 23. juni 2010 om betydningen af, at den herboende forælder har herboende særbørn, i sager om opholdstilladelse efter den dagældende udlændingelovens § 9, stk. 13 (vellykket integration).

Endvidere vil hensynet til barnets tarv efter FN's børnekonvention kunne indebære, at der skal gives tilladelse til familiesammenføring her i landet, uanset at kravet om vellykket integration ikke er opfyldt. Det vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvor den af barnets forældre, der er bosiddende i hjemlandet, på grund af alvorlig sygdom eller alvorligt handicap er ude af stand til at tage vare på barnet, eller hvor der foreligger oplysninger, der giver grund til at antage, at barnet i hjemlandet vil blive eller er blevet tvangsfjernet fra den ene af forældrene.

Tilsvarende vil være tilfældet, hvor den af barnets forældre, der opholder sig i hjemlandet, og hos hvem barnet har sin bopæl, gives tilladelse til ægtefællesammenføring her i landet med en person, der ikke er barnets forælder, og barnet ikke tidligere har haft et familieliv med den forælder, der stadig bor i hjemlandet. Det gælder ligeledes, hvor etablering af et familieliv med den af forældrene, der stadig bor i hjemlandet, må antages ikke at være muligt, eller hvor hensynet til barnet tarv taler imod at henvise barnet til at etablere et familieliv med den af forældrene, der stadig er bor i hjemlandet.

Afgørelsen af, om der kan gives familiesammenføring med et barn efter reglerne om vellykket integration vil bero på en samlet og konkret vurdering af alle de elementer, der indgår i integrationsvurdering. Det betyder, at selvom et element i vurderingen ikke er opfyldt, er den herboende ikke af den grund afskåret fra at få sit barn familiesammenført.

Der henvises til afsnit 3.2.

Til nr. 2

Efter den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 9, stk. 18, kan opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 2, i tilfælde, hvor ansøgeren tidligere har haft opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, som er bortfaldet efter § 17, kun gives, hvis hensynet til ansøgerens tarv taler derfor.

Dette videreføres uændret.

Der foreslås indsat to nye punktummer i § 9, stk. 18, der nærmere angiver vurderingen af barnets tarv, herunder hvis opholdstilladelsen er bortfaldet som følge af, at barnet imod sin vilje har opholdt sig uden for landet på genopdragelsesrejse m.v.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 18, 2. pkt., skal barnets opvækst og tilstedeværelsen af familiemæssigt og socialt netværk her i landet tillægges særlig vægt ved vurdering af barnets tarv.

Ved vurderingen af, om en ny opholdstilladelse skal gives, skal der – som hidtil – foretages en afvejning af længden og karakteren af barnets ophold i Danmark set i forhold til barnets ophold i hjemlandet. Det vil i den forbindelse fortsat indgå, i hvilket land barnet har haft hovedparten af sin opvækst, hvor barnet har gået i skole samt barnets sproglige færdigheder i forhold til dansk og/eller det sprog, der tales i hjemlandet. Det vil også indgå, om barnet i hjemlandet har opholdt sig hos nær familie.

Ved vurderingen af, om barnets tarv taler for en ny opholdstilladelse, skal det indgå og tillægges særlig vægt, hvis barnet har opholdt sig hovedparten af sine formative år her i landet, og om barnet har eller har haft sit primære sociale netværk her i landet.

Som eksempel på, at barnets tarv taler for at meddele opholdstilladelse, kan nævnes et barn, der har opholdt sig i Danmark fra f.eks. 2 til 10-årsalderen og har fulgt normal skolegang, hvorefter barnets opholdstilladelse er faldet bort pga. langvarigt ophold i hjemlandet. Søger barnet som 14-årig på ny om opholdstilladelse – efter 4 års ophold uden for Danmark – vil barnet normalt få opholdstilladelse, idet det vil have afgørende betydning, at barnet i de år, hvor barnets identitet særligt formes, og hvor en væsentlig del af barnets skolegang har fundet sted, har opholdt sig i Danmark.

Af den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 18, 3. pkt., følger det, at i tilfælde, hvor opholdstilladelsen efter § 9, stk. 1, nr. 2, er bortfaldet som følge af, at ansøger har opholdt sig uden for landet på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration i mod sin vilje, skal dette tillægges særlig vægt ved vurdering af hensynet til ansøgers tarv.

Dette indebærer, at det fremover skal indgå i vurderingen, om årsagen til, at den oprindelige opholdstilladelse bortfaldt, var en genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration, som fandt sted imod barnets vilje. I disse tilfælde, hvor ansøger har opholdt sig uden for landet mod sin vilje, vil dette tale for, at meddelelse af ny opholdstilladelse varetager hensynet til barnets tarv. Det vil også gælde i de tilfælde, hvor barnet frivilligt er udrejst sammen med en eller begge sine forældre i den tro, at det alene var hensigten, at barnet skulle på en kortere ferierejse, men hvor det senere viser sig, at formålet med rejsen er genopdragelse, og hvor barnet således efterfølgende bliver efterladt i det pågældende land med henblik herpå. I sådanne tilfælde vil opholdet reelt have været i mod barnets vilje, selvom barnet frivilligt rejste af sted.

Der henvises til afsnit 5.2.

Til nr. 3

I § 9 c, stk. 1, foreslås det at præcisere, at hensynet til barnets tarv indgår i vurderingen af, om ganske særlige grunde taler for at give opholdstilladelse, hvis der er tale om en udlænding under 18 år.

Som i dag kan hensynet til barnets tarv indebære, at der kan gives opholdstilladelse til mindreårige udlændinge over 15 år med henblik på familiesammenføring med en eller begge herboende forældre.

Det vil som hidtil være tilfældet, hvis barnet har boet hos den ene eller begge forældre og været en del af husstanden, hvis adskillelsen af barn og forældre ikke har været frivillig og er årsag til, at barnet ikke tidligere har kunnet søges familiesammenført, og hvis barnet søges familiesammenført straks efter, at den ufrivillige adskillelse er ophørt.

Der er tale om en præcisering af gældende ret, og bestemmelsen vil blive administreret som hidtil.

Der henvises til afsnit 4.

Til nr. 4

Det fremgår af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 17, stk. 3, at det efter ansøgning kan bestemmes, at en opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet i de tilfælde, der er nævnt i stk. 1 og 2. Stk. 1 og 2 omhandler hhv. bortfald ved langvarigt ophold uden for Danmark og ophold uden for Danmark i mere end 3 måneder på genopdragelsesrejse m.v.

Der foreslås indsat et nyt 2. pkt. i § 17, stk. 3.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 17, stk. 3, 2. pkt., skal Udlændingestyrelsen, hvis en mindreårig udlændings opholdstilladelse anses for bortfaldet, i forbindelse med afgørelsen vurdere, om udlændingen kan meddeles ny opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 2, jf. § 9, stk. 18, eller § 9 c, stk. 1, jf. § 9, stk. 18.

Der betyder, at Udlændingestyrelsen i forbindelse med bortfaldssagen – hvis opholdstilladelsen må anses for at være bortfaldet – af egen drift skal vurdere, om der er grundlag for at meddele udlændingen en ny opholdstilladelse.

Hvis udlændingen er under 15 år, vil Udlændingestyrelsen af egen drift tage stilling til, om barnets tarv, jf. § 9, stk. 18, taler for at meddele en ny opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 2.

Det følger af den gældende bestemmelse i § 9 c, stk. 1, 2. pkt., at opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1, 1. pkt., normalt også skal betinges af, at bl.a. § 9, stk. 18, er opfyldt.

Hvis udlændingen er fyldt 15 år, vil Udlændingestyrelsen af egen drift tage stilling til, om barnets tarv taler for at meddele en ny opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1, jf. § 9, stk. 18.

Selve vurderingen af, om der er grundlag for ikke at anse opholdstilladelsen for bortfaldet, ændres ikke. Som i dag vil det afgørende for, om en opholdstilladelse meddelt til et mindreårigt barn skal anses som bortfaldet, således være, om barnet har ønsket at vende tilbage til Danmark inden for tidsfristen, men på grund af uforudsete omstændigheder, som barnet ikke selv har været herre over, har været forhindret heri. I den forbindelse kan det have betydning, om barnet imod sin vilje har været på genopdragelsesrejse i hjemlandet.

Der henvises til afsnit 5.1 og afsnit 5.2.

Til nr. 5

I § 44 c, stk. 2, foreslås det, at en kommunalbestyrelse, der gennemfører en forebyggende samtale med eller tilbyder anden form for særlig støtte til forældrene til en mindreårig udlænding med opholdstilladelse i Danmark, jf. § 11, stk. 3, og § 52, stk. 3, i lov om social service, på grund af kendskab til eller begrundet mistanke om, at den mindreårige udlænding opholder sig uden for landet på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration, i den forbindelse skal orientere forældrene om reglerne om bortfald af opholdstilladelse, jf. § 17, stk. 2. Orienteringspligten vil være til stede i tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen gennemfører en sådan samtale efter servicelovens regler.

Som hidtil er det udlændingemyndighederne, der har kompetence til at tage stilling til, om en udlændings opholdstilladelse skal anses for bortfaldet efter § 17, stk. 2. Kommunalbestyrelsens orienteringspligt omfatter alene en generel orientering om de opholdsretlige konsekvenser af en genopdragelsesrejse.

I § 44 c, stk. 3, foreslås det, at kommunalbestyrelsens underretning til Udlændingestyrelsen efter bestemmelsens stk. 1, skal indeholde oplysning om, hvorvidt kommunalbestyrelsen har gennemført en forebyggende samtale med eller tilbudt forældrene til en mindreårig udlænding, der er omfattet af bestemmelsen, anden form for særlig støtte efter servicelovens § 11, stk. 3, og § 52, stk. 3, og om kommunalbestyrelsen i den forbindelse har orienteret forældrene om reglerne om bortfald af opholdstilladelse.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at det fremover skal fremgå af kommunalbestyrelsernes underretninger til Udlændingestyrelsen, om der foreligger mistanke om mindreårige udlændinges udlandsophold af mere end 3 måneders varighed, når der er tale om genopdragelsesrejse eller andre udlandsophold af negativ betydning for de pågældendes skolegang og integration, om barnets forældre har været indkaldt til en forebyggende samtale hos kommunen eller er tilbudt anden støtte efter servicelovens regler, om samtalen har været gennemført, og om forældrene er blevet orienteret om de opholdsretlige konsekvenser for barnet af en genopdragelsesrejse.

Der henvises til afsnit 6.2.

Til § 2

Det foreslås i § 2, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Det betyder bl.a., at de foreslåede ændringer af udlændingelovens § 9, stk. 17, § 9, stk. 18, og § 9 c, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 1-3, finder anvendelse for alle ansøgninger om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, og § 9 c, stk. 1, med henblik på familiesammenføring med en herboende forælder, der verserer på ikrafttrædelsestidspunktet.

Det indebærer endvidere, at den foreslåede ændring af udlændingelovens § 17, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, fra ikrafttrædelsestidspunktet finder anvendelse på alle verserende ansøgninger om, at en opholdstilladelse givet til en mindreårig udlænding ikke skal anses som bortfaldet.

Endelig vil de foreslåede ændringer af § 44 c, jf. lovforslagets § 1, nr. 5, gælde fra ikrafttrædelsestidspunktet, således at kommunalbestyrelsen fra og med denne dato ved gennemførelse af forebyggende samtaler eller ved tilbud om anden form for særlig støtte, jf. servicelovens § 11, stk. 3, og § 52, stk. 3, skal orientere forældrene til et barn, der er sendt på genopdragelsesrejse, om de udlændingeretlige konsekvenser af udlandsopholdet. Fra og med lovens ikrafttrædelsestidspunkt skal det fremgå af kommunalbestyrelsernes indberetninger til Udlændingestyrelsen efter udlændingelovens § 44 c, stk. 1, om de pågældende mindreårige udlændinges forældre har været indkaldt til samtale med kommunen om konsekvenserne af genopdragelsesrejsen, herunder de opholdsretlige konsekvenser, og om samtalen har været gennemført.

Til § 3

Bestemmelsen fastsætter lovens territoriale gyldighedsområde og indebærer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland. Loven kan dog ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske eller grønlandske forhold tilsiger.